

O Exodus – O Dujto Zvitkos le Mojžišoskero

O Egiptana trapinen le Izraeliten

¹ Kala hine o nava le Izraeloskere čhavengere, save le Jakoboha avle andro Egipt, dojekh peskera famelijaha: ² o Ruben, o Šimeon, o Levi, o Juda, ³ o Jissachar, o Zebulun, o Benjamin, ⁴ o Dan, o Naftali, o Gad the o Ašer. ⁵ Savore potomki le Jakoboskere sas eftavardeš (70). O Jozef sas imar andro Egipt.

⁶ Palis muľa o Jozef the leskere phrala a calo oda pokoleňje, ⁷ ale le Izraeliten sas but čhave, a sas furt buter the zoraleder, avke hoj cali phuv sas pherardi lenca.

⁸ Palis andro Egipt ačhila nevo kralis, savo na džanelas nič pal o Jozef. ⁹ Ov phenda peskere manušenge: “Dikhen, o Izraeliti hine buter the zoraleder sar amen. ¹⁰ Aven keras vareso lenca, hoj te na en mek buter. Bo te ela o mariben, on šaj džan pre le ňeprijateliskeri sera a marena pes amenca, a avke šaj džan het andral adi phuv.” ¹¹ Vašoda upral o Izraeliti ačhađa dozorcen, hoj len te trapinen phare bućenca sar otroken. On ačhavenas prekal o Faraonos o fori Pitom the Raamses, kaj sas leskere skladi. ¹² So buter len o Egiptana trapinenas, buter o Izraeliti baronas a sas len buter čhave a zalenas buter lengeri phuv. Vašoda o Egiptana lendar igen daranas ¹³ a trapinenas len igen phara

bučaha. ¹⁴ O džživipen lenge kerenas igen pharo, bo ispidenas len te kerel phari buči le cehlenca čhikatar, mušinenas te kerel e buči pre maľa a kerenas lenca igen namištes.

¹⁵ Palis o Egiptsko kralis phenda le Hebrejike džžuvlengge, la Šifrake the la Puake, save pomožinenas le džžuvlengge paš o ločhiben:

¹⁶ “Sar pomožinena le Hebrejike džžuvlengge te ločhol, dikhen, či hin muršoro, vaj čhajori. Le muršoren murdarena, ale le čhajoren mukena te džživel.” ¹⁷ Ale ola džžuvľa pes daranas le Devlestar a na kerenas avke, sar lenge phenda. ¹⁸ Avke len o Faraonos diňa te vičinel angle peste a phenda lenge: “Soske muken te džživel le muršoren?”

¹⁹ O džžuvľa leske odphende: “O Hebrejika džžuvľa nane ajse sar o Egiptska. On hine zoraleder a lengere čhave aven pro svetos sigeder, sar ke lende dodžas.”

²⁰ O Del sas jileskero ke ola džžuvľa, save pomožinenas paš o ločhiben, vašoda o Izraeliti dureder baronas a sas buter. ²¹ A vaš oda, hoj ola džžuvľa daranas le Devlestar, diňa, hoj te el the len peskere čhave.

²² Palis o Faraonos prikazinda savore peskere manušenge: “Len dojekhe Hebrejike muršores, savo uľol, a čhiven les andro paňi Nil, ale le čhajoren muken te džživel!”

2

Sar o Mojžiš uľľa

¹ Andre oda časos varesavo murš andral o kmeños Levi, peske iła romña andral peskero kmeños. ² Odi džuvli ačhila khabñi a uliła lake muršoro. Sar oj dikhla, hoj hino šukar, garuvelas les trin čhon. ³ Ale sar les buter naši garuvelas, iła o trstínakero košaris, makhla les avri la smolaha, hoj te na džal andre o pañi. Thoda le muršores andre a palis thoda o košaris andre trstina paš o pañi Nil. ⁴ Leskeri pheñ ačhelas dureder, hoj te dikhel, so pes leha ačhela.

⁵ Ipen akor le Faraonoskeri čhaj pes ode avla te thovel (morel) a lakere služki pes prephirenas pašal o brehos. Sar oj dikhla o košaris, bičhađa jekha peskera služka, hoj les te anel. ⁶ Sar otkerđa o košaris, dikhla ode le muršores, savo rovelas. Sas lake pharo pre leste a phenda: “Kada muršoro hino le Hebrejike čhavendar.”

⁷ Akor le čhavoreskeri pheñ phučla le Faraonoskera čhatar: “Kames, hoj te džav a te anav khatar o Hebreja varesava džuvla, savi dela te pijel le čhavores o kolin vaš tu?”

⁸ “He, dža!” oj odphenda. Avke oj geła a vičinda le čhavoreskera da. ⁹ Sar avla, le Faraonoskeri čhaj lake phenda: “Le kale čhavores a de les te pijel, me tuke vaš oda počinava.” Oj les iła a delas les te pijel. ¹⁰ Sar o čhavoro sas bareder, oj les ligenda ke Faraonoskeri čhaj. Oj peske les iła čhaske a diña leske nav Mojžiš, bo phenda peske: “Se ilom les avri andral o pañi.”

O Mojžiš denašel andro Midijan

¹¹ Sar o Mojžiš imar barila avri, gela andre jekh džives ke peskere nipi, a dikhelas len, sar keren phares buči. Androda dikhla, sar o Egiptanos marel jekhe muršes andral leskero narodos. ¹² O Mojžiš pes rozdikhla pašal peste, či les vareko na dikhel a sar na dikhla ņikas, murdarda le Egiptanos a začida les la pošaha. ¹³ Pre aver džives o Mojžiš pale gela ke lende a dikhla, sar pes duj Hebreja maren maškar peste, a phučla olestar, savo kerelas namištes: “Soske mares tire phrales?”

¹⁴ Oda murš leske odphenda: “Ko tut ačhada upral amende vodcaske the sudcaske? So, kames the man te murdarel, avke sar murdarda le Egiptanos?” Akor o Mojžiš igen predarandiła a phenda peske: “Imar džanen paloda, so kerdom.”

¹⁵ Sar pes pal oda o Faraonos došunda, kamla te del le Mojžiš te murdarel. Ale o Mojžiš denašla a ačila te bešel andre phuv le Midijanengeri. Ode jekhvar bešelas paš e chaňig. ¹⁶ Le Jetro, le rašas andro Midijan, sas efa čhaja. On avle ke chaňig te cirdel o paňi andro žlabi prekal le dadeskero stados. ¹⁷ Androda avle ode o paštjera a tradle len avri odarik. Ale o Mojžiš uštıla, pomožinda lenge a diňa lengere stados te pijel paňi.

¹⁸ Sar avle le Jetroskere* čhaja pale khere, phučla lendar: “Soske adadžives avlan avke sig?”

---

* **2:18** E Hebrejiko čhib: le Reueloskere

19 On leske odphende: “Varesavo Egiptanos amen zachrañinda le pastjerendar a the cirdña o pañi prekal amende the prekal o stados.”

20 “Kaj hino?” phučla lendar. “Soske les ode muklan? Vičinen les, mi avel te chal!”

21 Avke o Mojžiš priačila pre oda, hoj ačhela ko Jetro. Ov leske diña romñake peskera čha la Cippora. 22 Palis lake uliła muršoro, a o Mojžiš phenda: “Dava leske nav Geršom, bo som cudzincos andre kadi phuv.”

23 Pal o but berša o Egiptsko kralis muła, ale o Izraeliti dureder cerpinenas andro otroctvo a vičinenas: “Mangas tut, pomožin amenge, Devla.” Lengero mangipen geła dži paš o Del.

24 O Del šunda lengero roviben a leperda peske pre zmluva, so phandla le Abrahamoha, Izakoha the le Jakoboha, 25 bo dikhelas, so pes kerel le Izraelitena a sas leske pharo pre lende.

3

O RAJ vakerele le Mojžišoha

1 No o Mojžiš pasinelas o stados ke peskero sastro Jetro, savo sas rašaj andro Midijan. Jekh džives, sar lidžalas le bakren pal e pušta, dogela lenca dži ko Devleskero verchos Choreb*. 2 Ode pes leske sikada andre jag andro krakos le RAJESKERO aňjelos. O Mojžiš dikhla, hoj o krakos labol, ale na zlabol. 3 A phenda peske: “Oda hin vareso čudno! Džav te dikhel pre oda krakos, soske na zlabol.”

---

* **3:1** Oda hin o verchos Sinaj.

⁴ Sar o RAJ dikhla, hoj o Mojžiš džal te dikhel pre oda, prevakerđa ke leste andral o krakos: “Mojžiš, Mojžiš!”

Ov odphenda: “Kade som.”

⁵ O Del phenda: “Ma av pašeder! Čhiv tele o sandalki pal o pindre, bo e phuv, pre savi aches, hiñi sentñi. ⁶ Me som o Del tire dadengero, o Del le Abrahamoskero, le Izakoskero the le Jakoboskero.” Akor peske o Mojžiš garuđa o muj, bo daralas te dikhel pro Del.

⁷ O RAJ leske phenda: “Mištes dikhłom o trapišagos mire manušengero andro Egipt. Šundom len, sar vičinen, hoj lenge te pomožinav, bo o dozorci len trapinen sar otroken a džanav pal lengere dukha. ⁸ Vašoda me avłom tele, hoj len te zachrañinav andral o vasta le Egiptanengere. Avłom len te lel avri andral odi phuv a te lidžal len andre odi phuv, so hiñi igen bari the lachi, a andre savi čulal o thud the medos – e phuv, kaj bešen o Kanaančana, o Chetitana, o Amoreja, o Perizeja, o Chivija the o Jebuseja. ⁹ O roviben le Izraelitengero doavla dži ke ma a dikhłom lengero trapišagos, sar lenca o Egiptana namištes keren. ¹⁰ Akana dža, bičhavav tut ko Faraonos, hoj te lidžas mire manušen, le Izraeliten, avri andral o Egipt.”

¹¹ Ale o Mojžiš le Devleske odphenda: “Ko som me, hoj te džav ko Faraonos a te lav avri le Izraeliten andral o Egipt?”

¹² O Del leske phenda: “Me avava tuha. Kada tuke ela pro znameñje, hoj tut me bičhadom: Sar

leha avri le manušen andral o Egipt, tumen man lašarena pre kada verchos.”

¹³ Ale o Mojžiš leske phenda: “Te džava paš o Izraeliti, phenava lenge: ‘O Del tumare dadengero man bičhada ke tumende,’ a phučena mandar: ‘Sar pes vičinel?’ So lenge odphenava?”

¹⁴ O Del le Mojžišoske odphenda: “ME SOM, SAVO SOM. Phen le Izraelitenge, hoj oda, ko pes vičinel ME SOM, man bičhada ke tumende.”

¹⁵ A mek o Del phenda le Mojžišoske: “Le Izraelitenge phen kada: ‘O RAJ man bičhada man ke tumende, o Del tumare dadengero – o Del le Abrahamoskero, le Izakoskero the le Jakoboskero.

Kada hin miro nav pro furt, savo tumenge leperena

a saveha man vičinenena pokoleňje pro pokoleňje.’

¹⁶ Dža, zvičin le Izraelike vodcen a phen lenge: ‘Sikada pes mange o RAJ, o Del tumare dadengero – o Del le Abrahamoskero, le Izakoskero the le Jakoboskero.’ Ov mange phenda: ‘Me dikhavas mištes pre savoro, so tumenca keren andro Egipt, ¹⁷ vašoda diňom lav, hoj tumen lava avri andral o pharipen andral o Egipt a lidžava andre phuv le Kanaančanengeri, le Chetitanengeri, le Amorejengeri, le Perizejengeri, le Chivijengeri the le Jebusejengeri, andre phuv, kaj čulal o thud the o medos.’

¹⁸ On tut šunena a džaha le Izraelike vodcenca ko Egiptsko kralis a phenena leske: ‘Arakhlá pes amenca o RAJ, o Del le Hebrejengero. Domuk amenge akana te džal trin dživeseskero drom

pre pušta, hoj ode te obetinas le RAJESKE, peskere Devleske.’ ¹⁹ Ale me džanav, hoj o Egiptsko kralis tumenge na domukela te džal het, ale ča akor, te pre leste ispidava mire zorale vasteha. ²⁰ Vašoda sikavava pro Egipt miri zor a marava les oleha, hoj kerava maškar lende zazraki. Palis ov tumen premukela.

²¹ Kerava avke, hoj o Egiptšana tumen dena pačiv, a na džana odarik het bijal nisoste. ²² Dojekh Izraeliko džuvli mi džal ko Egiptske susedki abo ke ola, ko bešen lenca andro kher, a mi mangel lendar varesave somnakune the rupune veci a the o šukar gada, so urena pre tumare čhajora the muršora.” Avke tumenca lena o barvalipen andral o Egipt.

4

O RAJ del le Mojžiš znameňja

¹ O Mojžiš odphenda le RAJESKE: “So te mange na pačana a na šunena man, a phenena: ‘O RAJ pes tuke na sikada?’”

² Avke o RAJ le Mojžišostar phučla: “So tut hin andro vast?”

Odphenda: “Paca.”

³ Palis leske o RAJ phenda: “Čhiv la pre phuv!”

Sar o Mojžiš čhida e paca pre phuv, čerinda pes pro sap a o Mojžiš chudla lestar te denašel.

⁴ Avke leske o RAJ phenda: “Nacirde o vast a chude les le chvostostar!” O Mojžiš nacirdla o vast, chudla les a andro vast pes leske čerinda pale pre paca. ⁵ Palis o RAJ phenda: “Ker ada, hoj o Izraeliti tuke te pačan, hoj pes tuke sikada o

Del lengere dadengero – o Del le Abrahamoskero, le Izakoskero the le Jakoboskero.”

⁶ Palis leske o RAJ phenda: “Thov o vast tel o plaštos!” Ov thoda, a sar les ila avri, leskero vast sas malomocno, parno sar jiv.

⁷ A o RAJ leske phenda: “Thov o vast pale tel o plaštos!” Ov thoda, a sar les ila avri, sas pale sasto, avke sar calo leskero telos.

⁸ A mek o RAJ phenda: “Te tut na šunena a na pačana pro ešebno (peršo) značeňje, pačana pro dujto. ⁹ Ale te na pačana aňi kale duje značeňjenge a na šunena tut, akor le sikra paňi andral o Nil a čhiv les avri pre šuki phuv. Oda paňi pes čeranela pro rat.”

¹⁰ Akor o Mojžiš phenda: “Na, RAJEJA, ma bičhav man. Me na džanav igen mištes te vakereľ. Na vakeravas šoha (ňikda) mištes angloda, aňi akana, sar vakeres peskere služobňikoha, bo polokes vakerav a zaačhuvav andro lava.”

¹¹ O RAJ leske odphenda: “Ko diňa le manušes muj? Ko šaj kerel, hoj o manuš te el ňemo abo kašuko? Hoj te dikhel abo te el koro? Na som oda me, o RAJ? ¹² Akana dža, me tuke pomožinava andro vakeriben a dava tut lava, so te vakeres.”

¹³ Ale o Mojžiš leske pale phenda: “Mangav tut, RAJEJA, bičhav varekas avres.”

¹⁴ Akor o RAJ pre leste cholisaľiľa a phenda: “A so o Aron, tiro phral, o Levitas? Džanav, hoj ov džanel mištes te vakereľ; se ov imar avel angle tu a igen radisaľola, sar tut dikhela. ¹⁵ Vakereha leha a pheneha leske, so majinel te vakereľ. Me tumenge sodujdženenge pomožinava andro vakeriben a sikavava tumenge, so te keren. ¹⁶ Ov

ela tiro muj, a vakerela vaš tuke ko manuša. Tu aveha avke, sar o Del a pheneha leske, so te vakerel. ¹⁷ Le andro vast kadi paca, bo laha kereha o znameňja.”

O Mojžiš džal pale andro Egipt

¹⁸ Akor o Mojžiš geľa pale ke peskero sastro ko Jetro a phendã leske: “Mangav tut, muk man te džal pale ke mire manuša andro Egipt, hoj te dikhav, či mek dživen.”

O Jetro leske odphendã: “Dža andro smirom!”

¹⁹ O RAJ mek andro Midijan phendã le Mojžišoske: “Dža pale andro Egipt, bo imar mule savore, save tut kamle te murdarel.” ²⁰ O Mojžiš iľa peskera romňa the le čhaven, thoda len pro somaris a džalas lenca pale andro Egipt. Iľa peha andro vast e paca, so leske o Del phendã.

²¹ O RAJ mek le Mojžišoske phendã: “Sar džaha pale andro Egipt a sar aveha anglo Faraonos, merkin pre oda, hoj te keres savore kala zazraki, pre save tut diňom zor. Me kerava, hoj leskero jilo te el sar bar avke, hoj na premukela mire manušen.” ²² Palis le Faraonoske pheneha: “Kada vakerel o RAJ: ‘O Izrael hino miro ešebno čhavo, ²³ a phendom tuke, hoj te premukes mire čhas, hoj man te lašarel. Ale tu les na kamľal te premukel, vašoda murdarava tire ešebne čhas.’”

²⁴ Jekhvar pro drom andro Egipt, sar rači zaačhile te presovel, o RAJ pes arakhľa le Mojžišoha a kamľa leske te lel o dživipen. ²⁵ Akor e Cippora iľa e baruňi čhuri a odčhindã peskere čhaske e cipa le garude muršeskere kotorestar.

Palis pes ola cipaha chudla le Mojžišoskere čangendar a phenda: “Tu sal miro rom le rateskero!” ²⁶ Avke les o RAJ mukla te dživel. Vašoda pes paš o občhindipen phenelas: “O rom le rateskero.”

²⁷ O RAJ phenda le Aronoske: “Dža pre pušta, hoj pes te zdžas le Mojžišoha.” O Aron geľa a zgela pes leha paš o verchos le Devleskero a čumidla les. ²⁸ Palis o Mojžiš phenda le Aronoske savore le RAJESKERE lava, savenca les bičada, the pal o znađeja, save o RAJ prikazinda, hoj te kerel.

²⁹ Avke o Mojžiš the o Aron gele andro Egipt a zvičinde savore Izraelike vodcen. ³⁰ O Aron lenge phenda savoro, so o RAJ phenda le Mojžišoske. A o Mojžiš anglo jakha le manušengere kerelas o znađeja. ³¹ Sar oda o manuša dikhle, pačandile. A sar šunde, hoj o RAJ avla ke lende, a hoj dikhla lengero pharipen, pele pro khoča a chudle les te lašarel.

5

O Mojžiš the o Aron anglo Faraonos

¹ Palis o Mojžiš the o Aron gele anglo Faraonos a phende: “Kada vakerel o RAJ, o Del le Izraelitengero: ‘Premuk mire manušen, hoj pre pušta te oslavinen o inepos pre miri pačiv!’ ”

² “Ko hin o RAJ?” odphenda leske o Faraonos. “Soske majinav les te šunel a te premukel le Izraeliten? Me le RAJES na džanav a le Izraeliten na premukava.”

³ On leske phende: “Arakhl̥a pes amenca o Del le Hebrejengero. Domuk amenge te džal trine dživesengero drom pre pušfa, hoj te obetinas ode le RAJESKE, amare Devleske. Bo te na keraha ada, marela amen le nasvalibnaha abo le šablaha.”

⁴ Ale o Faraonos lenge phenda: “Mojžiš the Aron, soske odligenen le manušen lengera bučatar? Džan pale, keren tumari buči! ⁵ Dikh, andre kadi phuv hin but tumare manuša a tumen kamen, hoj te preačhen te kerel e buči?”

O Faraonos len del phareder buči

⁶ Oda džives o Faraonos diňa prikazis le dozorcenge upral o otroka the le Izraelengere muršenge, save dodikhenas pre buči: ⁷ “Imar na dena sar angloda le manušen o phusa, hoj te keren o cehli čhikatar. Mi kiden peske korkore o phusa. ⁸ Ale ispiden pre lende, hoj te keren ajci cehli, sar kerenas dži akana. Nič frimeder! Hine leňiva, vašoda man avke mangel, hoj len te mukav te džal, hoj te obetinen peskere Devleske. ⁹ Ole muršen kampil te del phareder buči, hoj te keren a te na el len časos te šunel ola klamišagi.”

¹⁰ Avke o Egipťanengere the o Izraelengere dozorci, phende le Izraelitenge: “O Faraonos phenda, hoj na dela tumen buter o phusa. ¹¹ Korkore tumenge mušinen te kidel o phusa, kaj ča arakhena. Ale mušinen te kerel ajci cehli čhikatar, sar kerenas furt.” ¹² Avke o manuša gele te rodel o phusa pal calo Egipt. ¹³ O dozorci pre lende ispidenas a phenenas: “Keren sako džives ajci sar angloda, sar tumen denas

o phusa.” ¹⁴ Le Faraonoskere dozorci chudle te marel le Izraelengere dozorcen, save sas ačhade te dodikhel e buči, a phenenas lenge: “Soske na kerdan aňi idž aňi adadžives ajci cehli čhikatar sar angloda?”

¹⁵ Palis gele le Izraelengere dozorci ko Faraonos a igen les mangelas: “Soske kada keres amenca, rajaja amaro? ¹⁶ O phusa amenge na doden a hin amenge prikazimen, hoj te keras furt o cehli čhikatar! Vašoda amen maren, ale vinovate oleske hine tire manuša.”

¹⁷ O Faraonos phenda: “San leňiva a na kamen te kerel buči, vašoda phenen: ‘Muk amen, hoj te džas te obetinel le RAJESKE.’ ¹⁸ Džan a keren buči! O phusa tumenge na dodena, ale mušinen te kerel ajci cehli čhikatar sar angloda.”

¹⁹ O Izraeloskere dozorci dikhle, hoj lenca nane mištes, sar lenge phenda: “Mušinen te kerel ajci cehli sar angloda.” ²⁰ Sar džanas avri khatar o Faraonos, zgele pes le Mojžišoha the le Aronoha, save pre lende užarenas. ²¹ Ola murša lenge phende: “O RAJ mi dikhel pre oda, so kerdan, a mi marel tumen vaš oda, bo akana amen džunglardan anglo Faraonos the angle leskere služobnika. Kada, so kerdan, hin avke, sar te lenge diňanas andro vast e šabla, hoj amen te mardaren.”

O Mojžiš dovakerele le RAJESKE

²² Akor pes o Mojžiš visarda ko RAJ a mangelas les: “RAJEJA, soske domuklal kajci nalačhipen pre tire nipi? Soske man ade bičhadal?”

²³ Akorestar, sar gelom anglo Faraonos, hoj leha te vakerav andre tiro nav, kerel lenca

mek goreder a tu nič na keres, hoj len te zachrañines.”

6

O RAJ pale del lav pal e zachrana

¹ O RAJ phendá le Mojžišoske: “Akana dikheha, so kerava le Faraonoske. Me pre leste ispidava, hoj te premukel mire manušen a avke zorales ispidava, hoj tradela len avri.”

² O Del prevakerdá ko Mojžiš a phendá: “Me som o RAJ. ³ Sikadom man le Abrahamoske, le Izakoske the le Jakoboske sar Nekzoraleder Del, ale miro nav o RAJ lenge na diňom te sprindžarel. ⁴ Phandlom lenca e zmluva, hoj lenge dava o Kanaan, e phuv, kaj angloda bešenasa sar cudzinci. ⁵ A the šundom, sar o Izraeliti rovenas pharipnastar, bo o Egiptana lendar kerde otroken, a leperdom mange pre miri zmluva.

⁶ Vašoda phen le Izraelitenge: ‘Me som o RAJ a lava tumen avri andral o zaphandlipen le Egiptanengero a zachrañinava tumen andral o otroctvo. Cinava tumen avri, bo marava len bare ranenca, mire zorale vasteha. ⁷ Prilava tumen sar mire manušen a avava tumaro Del. Sprindžarena, hoj me som o RAJ, tumaro Del. Me tumen lidžava avri andral o zaphandlipen le Egiptanendar. ⁸ Anava tumen andre odi phuv, pal savi la veraha phendom, hoj dava le Abrahamoske, le Izakoske the le Jakoboske. Dava la tumenge a ela tumari. Me som o RAJ.’ ”

⁹ Avke o Mojžiš gela oda te phenel le Izraelitenge, ale on la phara bučatar na birine-nas, sas len dos, a vašoda les na šunenenas.

¹⁰ O RAJ phenda le Mojžišoske: ¹¹ “Dža anglo Faraonos, anglo Egipťsko kralis, a phen leske, hoj te premukel le Izraeliten andral leskeri phuv!”

¹² Ale o Mojžiš leske odphenda: “Te man na šunen o Izraeliti, sar man šaj šunel o Faraonos? A mek ke oda na džanav mišteš te vakerele.”

¹³ O RAJ prevakerda ko Mojžiš the ko Aron pal o Izraeliti the pal o Faraonos a prikazinda lenge, hoj te lidžan avri le Izraeliten andral o Egipť.

Le Mojžišoskero the Aronoskero rodokmeňos

¹⁴ Kala hine o famelijengere vodci:

Le Izraeloskere* ešebne (perše) čhas Ruben sas štar čhave: O Chanoč, Pallu, Checron the o Karmi. On sas le Rubenoskere fajti.

¹⁵ Le Šimeon sas čhave o Jemuel, Jamin, Ohad, Jachin, Cochar the o Šaul, saveske sas daj andral o Kanaan. Kala sas le Šimeonoskere fajti.

¹⁶ Kala hine le Leviskere čhave pal lengero rodokmeňos: O Geršon, Kohat the o Merari. O Levi dživelas 137 berša.

¹⁷ Le Geršon sas čhave o Libni the o Šimej. Lendar sas but potomki.

¹⁸ Le Kohat sas čhave o Amram, Jishar, Chebron the o Uzziel. O Kohat dživelas 133 berš.

¹⁹ Le Merari sas čhave o Machli the o Muši.

---

* **6:14** Le Jakoboskere

Kala savore hine le Leviskere fajti pal lengero rodokmeños.

²⁰ O Amram peske iĵa romña peskera cetka la Jochebed a laha les sas o Aron the o Mojžiš. O Amram dživelas 137 berš.

²¹ Le Jishar sas čhave o Korach, Nefeg the o Zichri.

²² Le Uzziel sas čhave o Mišael, Elcafan the o Sitri.

²³ O Aron peske iĵa romña la Elišeba, savi sas čhaj le Amminadaboskeri a pheñ le Nachšonoske. Le Aron sas laha o Nadab, Abihu, Eleazar the o Itamar.

²⁴ Le Korach sas trin čhave: o Assir, Elkanah the o Abiasaf. Kala sas le Korachoskere fajti.

²⁵ O Eleazar, le Aronoskero čhavo, peske iĵa romña jekha le Putieloskere čhajendar, a laha les sas o Pinchas.

Kala savore hine o fajtakere vodci andral o kmeños Levi.

²⁶ O Mojžiš the Aron hine kala, savenge o RAJ phenda: “Lidžan avri andral o Egipt le Izraeliten dojekhes pal peskero kmeños.” ²⁷ Sas oda on, save vakerenas le Faraonoske, le Egiptske kraliske, hoj te premukel le Izraeliten andral o Egipt.

O RAJ bičhavel le Mojžiš the le Aron ko Faraonos

²⁸ Akor, sar o RAJ prevakerđa ko Mojžiš andro Egipt, ²⁹ o RAJ leske phenda: “Me som o RAJ. Phen le Faraonoske savoro, so tuke phenava.”

³⁰ Ale o Mojžiš leske odphenda: “Me na džanav mištes te vakerel. Sar man šaj šunel avri o Faraonos?”

7

Ešebne eňa rani pro Egipt

¹ O RAJ phenda le Mojžišoske: “Dikh, ačhadom tut sar Devles, hoj te vakeres le Faraonoske a tiro phral o Aron ela sar tiro prorokos. ² Tu leske phenaha savoro, so tuke prikazinava a tiro phral o Aron vakerela le Faraonoha, hoj te premukel le Izraeliten andral peskeri phuv. ³ Ale me kerava le Faraonoske o jilo sar bar a andro Egipt kerava igen but mire znameňja the zazraki. ⁴ O Faraonos tumen na šunela, vašoda sikavava pro Egipt miri zor a marava les le bare ranenca. Avke lava avri andral o Egipt le Izraeliten pal peskere kmeňi. ⁵ Sar nacirdava miro vast pro Egipt a lava avri odarik le Izraeliten, akor o Egiptana sprindžarena, hoj me som o RAJ.”

⁶ Avke o Mojžiš the o Aron kerde sa avke, sar lenge prikazinda o RAJ. ⁷ Le Mojžišoske sas ochtovardeš (80) berš a le Aronoske ochtovardeš the trin (83) berš, sar vakerenas le Faraonoha.

E paca čerimen pro sap

⁸ O RAJ phenda le Mojžišoske the le Aronoske: ⁹ “Sar o Faraonos tumenge phenela, hoj te keren varesavo zazrakos, phen le Aronoske: ‘Le e paca a čhiv la pre phuv anglo Faraonos a čerinel a pes pro sap.’”

¹⁰ Avke o Mojžiš the o Aron gele anglo Faraonos a kerde avke, sar lenge prikazinda o RAJ. O Aron

čhida e paca anglo Faraonos the angle leskere uradņika a e paca pes čerinda pro sap. ¹¹ Akor o Faraonos vičinda ke peste peskere godavere muršen the le čarodejņiken a on tiš kerde odi veca peskere čarenca. ¹² Dojekh lendar čhida peskeri paca pre phuv a on pes čerinde pro sapa, ale le Aronoskeri paca čala lengere paci. ¹³ Ale le Faraonoskero jilo zoraļa sar bar a na šunda len, avke sar phenda o RAJ.

Ešebno (peršo) rana: O paņi čerimen pro rat

¹⁴ O RAJ phenda le Mojžišoske: “Le Faraonoskero jilo hino zoralo sar bar a na kamel te premukel le manušen. ¹⁵ Tajsa tosara dža ko Faraonos, sar džala tele ko paņi Nil. Le tuha e paca, so pes čerinda pro sap, a ode les užar paš o brehos. ¹⁶ Pheneha leske: ‘O RAJ, o Del le Hebrejengero, man bičada ke tute, hoj tuke te phenav: “Premuk mire manušen, hoj man te lašaren pre puša.” Ale tu dži akana na šunda. ¹⁷ Vašoda o RAJ tuke phenel: “Pal ada džaneha, hoj me som o RAJ.” Dikh, akana la pacaha, so hiņi mande andro vast, demava pal o Nil a o paņi pes čeranela pro rat. ¹⁸ O ribi, save hine andro paņi murdalona a o Nil khandisaļa avke, hoj o Egiptana našti pijena le paņestar.’ ”

¹⁹ O RAJ phenda le Mojžišoske: “Phen le Aronoske, hoj te nacirdel o vast upral o paņa, kanali the nadrži andre calo Egipt a dojekh paņi pes ode čeranela pro rat, the andro kaštune the barune nadobi ela rat.”

²⁰ O Mojžiš le Aronoha kerde sa avke, sar lenge o RAJ prikazinda. O Aron hazdņa e paca, savi

leste sas andro vast, a anglo Faraonos the leskere uradníka demada pal o Nil a savoro pańi andre pes čerinda pro rat. ²¹ O ribi andro Nil murdalile a o pańi chudla te khandel avke, hoj o manuša andro Egipt nańti pile o pańi. Avke sas o rat pal calo Egipt.

²² Ale o Egiptske čarodejńnika oda tiš kerde peskere čarenca a le Faraonoskero jilo sas sar bar a na šunda len, avke sar phenda o RAJ. ²³ Ov pes visarda a gela andre peskero palacis. Ańi kalestar peske na kerda nič. ²⁴ Savore Egiptana kopalinenas o chańiga pašal o Nil, hoj len te el pańi te pijel, bo andral o Nil nańti pijenas.

²⁵ Efta džives likerelas oda, sar o RAJ čerinda o pańi andro Nil pro rat.

Dujto rana: o žabi

²⁶ Palis o RAJ phenda le Mojžišoske: “Dža ko Faraonos a phen leske so phenel o RAJ: ‘Premuk mire manušen, hoj man te lašaren. ²⁷ Ale te len na kameha te premukel, bičhavava všadzík pre cali tiri phuv le žaben. ²⁸ Andro pańi Nil ela pherdo žabi a avena odarik avri a džana andre tiro palacis, ode, kaj soves, andro khera tire uradńikenge, pre tire manuša, andre tire bova the pro chumer. ²⁹ Ena ajci, hoj phirena pal tu, pal tire manuša the pal tire uradńika.’ ”

8

¹ O RAJ phenda le Mojžišoske: “Phen le Aronoske, hoj te nacirdel o vast la pacaha upral o potoki, kanali the nadrži a avke an le žaben pro Egipt.”

² Avke o Aron nacirdla o vast upral o paňa andro Egipt, o žabi avle avri a zaučharde calo Egipt. ³ Ale avke kerde the o čarodejníka peskere čarenca a ande le žaben pro Egipt.

⁴ O Faraonos diňa te vičinel le Mojžiš the le Aron a phenda lenge: “Modlínen tumen ko RAJ, hoj te lel mandar the mire manušendar le žaben a me premukava tire manušen, hoj te obetinen le RAJESKE.”

⁵ O Mojžiš phenda le Faraonoske: “Tu peske kide avri, kana man te modlínav vaš tu, vaš tire služobníka the manuša, hoj o RAJ te odlel tutar the tire kherestar le žaben a te en ča andro Nil.”

⁶ “Tajsa,” phenda o Faraonos.

Akor o Mojžiš phenda: “Mi ačhel pes avke, sar phendal, hoj te džanes, hoj ňiko nane ajso sar o RAJ, amaro Del. ⁷ O žabi oddžana tutar, andral tire khera, tire uradńikendar the manušendar. Ačhena ča andro Nil.”

⁸ Avke o Mojžiš the o Aron odgele pašal o Faraonos. Palis o Mojžiš igen mangelas le RAJES, hoj te odlel le Faraonostar le žaben, saven pre leste bičhađa. ⁹ O RAJ kerđa avke, sar les mangelas o Mojžiš. A o žabi andro khera, pro dvori the pro mali murdalile. ¹⁰ O Egiptana len skidenas a thovenas pro bare kopi a o khandipen lendar sas pal calo Egipt. ¹¹ Sar o Faraonos dikhla, hoj o žabi murdalile, zoralarda peskero jilo sar bar a na šunda len, avke sar phenda o RAJ.

Trito rana: o muški

¹² O RAJ phenda le Mojžišoske: “Phen le Aronoske, hoj te nacirdel e paca a mi demel laha

pal o prachos, so hin pre phuv, a lestar ela o muški pal calo Egipt.” ¹³ On oda kerde. O Aron nacirdla o vast la pacaha a demađa pre phuv pal o prachos. Oda prachos andre calo Egipt pes čerinda pro muški, a gele pro manuša the pro dobitkos. ¹⁴ The o čarodejňika kamle te prianel le mušken, ale našti kerde. A o muški trapinas dureder le manušen the le dobitkos.

¹⁵ Akor o čarodejňika phende le Faraonoske: “Ada kerđa o Del!” Ale le Faraonoskero jilo sas sar bar a na šundā len, avke sar oda phendā o RAJ.

Štarto rana: o muchi

¹⁶ O RAJ phendā le Mojžišoske: “Sar o Faraonos džala sig tosara paš o paňi, džā anglal leste a phen leske: ‘Kavke vakerel o RAJ: Premuk mire manušen, hoj man te lašaren!’ ¹⁷ Bo te na premukeha mire manušen, bičhavava pre tute, pre tire uradňika, tire manuša the khera o muchi. Le Egiptanengere khera the e phuv, pre savi ačhen, ela pherdo muchi. ¹⁸ Ča andre phuv Gošen, kaj bešen mire manuša, na bičhavava le muchen, hoj te džanes, hoj me, o RAJ, som andre kadi phuv. ¹⁹ Kerava aver veca mire manušenge sar tire manušenge. A kada znameňje pes sikavela tajsa.’ ”

²⁰ O RAJ ada the kerđa. Andre le Faraonoskero palacis the andre leskere uradňikengere khera, avle but muchi, sar e kaľi chmara a zňičinde e phuv andro calo Egipt.

²¹ Akor o Faraonos vičinda le Mojžiš the le Aron a phenda lenge: “Džan a obetinen peskere Devleske andre kadi phuv.”

²² “Ada na ela mištes ade te kerel,” phenda leske o Mojžiš, “bo prekal o Egiptana hin ada džungipen, te obetinas le RAJESKE amare Devleske. Bo te angle lende obetinaha oda, so lenge hin džungalo, či amen na murdarena vaš oda le barenca? ²³ Mušinas te džal trin dživeseskero drom pre pušťa a ode te obetinel le RAJESKE amare Devleske, avke sar amenge prikazinel.”

²⁴ O Faraonos phenda: “Mukava tumen, hoj te obetinen le RAJESKE, tumare Devleske, pre pušťa, ale ča ma džan igen dur. Mangen pes the vaš mande.”

²⁵ O Mojžiš odphenda: “Sar pašal tu oddžava, modlínava man vaš tute ko RAJ, a tajsa oddžana o muchi tutar, tire uradnikendar the tire manušendar. Ale ča pale te na thoves amenca avri, hoj na premukeha le manušen te džal te obetinel le RAJESKE.”

²⁶ Palis o Mojžiš odgeľa le Faraonostar a mangelas le RAJES. ²⁷ O RAJ kerđa avke sar mangelas o Mojžiš. O muchi odletinde le Faraonostar, leskere uradnikendar the leskere manušendar, a na ačila ode aňi jekh mucha. ²⁸ Ale the akana le Faraonoskero jilo sas zoralo sar bar a le manušen na premukľa.

9

Pandžto rana: o dobitkos murdaľol

¹ O RAJ phenda le Mojžišoske: “Dža pale ko Faraonos a phen leske, hoj kavke vakerel

o RAJ, o Del le Hebrejengero: ‘Premuk mire manušen, hoj mange te služinen. ² Ale te len na premukeha a zlikereha len, ³ potrestinava tut avke, hoj bičhavava baro nasvaliben pre savoro tiro dobitkos – pro graja, somara, ťavi, gurumňa, bakre the pro kozi. ⁴ A kerava, hoj aňi jekh le Izraeloskere dobitkostar te na murdaľol, ča le Egiptanengere.

⁵ Me, o RAJ, oda kerava tajsa.’ ” ⁶ Avke o RAJ oda pre aver džives the kerďa. Savoro dobitkos le Egiptanengero murdaľila, ale le Izraelengero na. ⁷ O Faraonos pes dophučľa, či le Izraelitengere dobitkostar nič na murdaľila, a čačes sas avke. Ale the avke le Faraonoskero jilo sas zoralo a na premukľa le Izraeliten.

Šovto rana: o vredi

⁸ O RAJ phendľa le Mojžišoske the le Aronoske: “Len le vastenca o prachos andral o bov a o Mojžiš mi čhivel oda andro luftos anglo Faraonos. ⁹ A pal calo Egipt e balvaj rozphurdela o prachos a olestar pes čhivela avri pro manuša the pro dobitkos o hňisava vredi (vredi).”

¹⁰ Avke ile o prachos andral o bov, gele anglo Faraonos a o Mojžiš rozčhida oda andro luftos. A pro manuša the pro dobitkos avle avri o hňisava vredi. ¹¹ O čarodejňika le Egiptanengere našti gele anglo Mojžiš, bo o vredi sas pre lende the pre savore Egiptana. ¹² Ale o RAJ avke kerďa, hoj le Faraonoskero jilo sas sar bar, a vašoda len na šundľa, avke sar phendľa o RAJ prekal o Mojžiš.

Eftato rana: o brišind le krupenca

¹³ O RAJ prevakerđa ko Mojžiš: “Sig tosara dža anglo Faraonos a phen leske, hoj kavke phenel o RAJ, o Del le Hebrejengero: ‘Premuk mire manušen, hoj mange te služinen, ¹⁴ bo akana bičhavav pre tu, pre tire uradníka the pre tire manuša savore rani, hoj te sprindžares, hoj pre cali phuv nane ajso sar me, o RAJ. ¹⁵ Imar akor tut šaj khoslom tele pale phuv, sar hazdnom miro vast a maravas tut the tire manušen le bare nasvalibnaha. ¹⁶ Ale muklom tut te dživel ča vaš oda, hoj pre tute te sikavav miri zor a hoj pal miro nav pes te vakerel pal cali phuv. ¹⁷ No tu pes dureder hazdes upre a na kames te premukel mire manušen. ¹⁸ Vašoda tajsa kajso časos bičhavava pre phuv baro brišind le krupenca, so mek na sas andro Egipt, kanastar hino dži adadžives. ¹⁹ Akana sig de te garuvel tire stadi the savoro, so tut hin pre mała, bo sar chudela te del oda brišind, merena savore manuša the stadi, so ena avri.’ ”

²⁰ Akor varesave le Faraonoskere uradníka, save darandíle le RAJESKERE lavender, ligende peskere otroken andro kher a le staden andro maštalní. ²¹ Aver džene, save ola lava na priile, mukle peskere otroken the staden pre mała.

²² Palis o RAJ phendá le Mojžišoske: “Hazde upre o vast ko ňebos, hoj pre calo Egipt te del baro brišind le krupenca: pro manuša, dobitkos the pre savore rastlini andre odi phuv.”

²³ Sar o Mojžiš hazdňa peskeri paca ko ňebos, o RAJ kerđa, hoj te herminel, te del o brišind le krupenca the e jag te perel pre phuv. Avke o RAJ kerđa andro Egipt, ²⁴ hoj delas baro brišind

le krupenca a marenas o bleski. Kada mek na sas andro Egipt, kanastar ačila narodoske. ²⁵ Oda brišind le krupenca delas pre savoro, so sas pre mała andro Egipt, či pro manuša vaj pro dobitkos, a zničinda savore rastlini the phagerda o stromi pre mała. ²⁶ Ča andre phuv Gošen kaj bešenas o Izraeliti na delas oda baro brišind.

²⁷ Palis peske o Faraonos diňa te vičinel le Mojžiš the le Aron a phenda lenge: “Akana kerdom binos. O RAJ hiňo čačipnaskero a man the mire manušen nane čačipen. ²⁸ Mangen le RAJES, bo imar hin dos le Devleskere perumendar the krupendar. Premukava tumen, na mušinen ade te ačhel.”

²⁹ O Mojžiš leske odphenda: “So ča džava avri andral o foros, hazdava mire vasta ko RAJ a mangava les. O perumi the o brišind le krupenca preačhela, hoj te prindžares, hoj e phuv hiňi le RAJESKERI. ³⁰ Ale me džanav, hoj tu the tire uradňika pes the avke mek na darana le RAJESTAR, le Devlestar.”

³¹ O lanos the o jačmeňis sas zničimen, bo imar akor sas o jačmeňis andro klasi a pro lanos sas o kvitki. ³² Ale nisavi pšeňica na sas zničimen, bo barol nasigeder.

³³ Palis o Mojžiš odgeła le Faraonostar avri andral o foros a hazdňa o vasta ko RAJ. O perumi preačila a o brišind le krupenca na delas buter pre phuv. ³⁴ Sar o Faraonos dikhľa, hoj o brišind le krupenca the o perumi preačhile, kerelas dureder o bini. Leskero jilo the leskere uradňikengere jile ačhile barune. ³⁵ Vašoda, hoj o jilo le Faraonoskero sas furt zoralo, le Izraeliten

na premukla, avke sar o RAJ prevakerda prekal o Mojžiš.

10

Ochtoto rana: o malengere grajora

¹ Palis o RAJ phenda le Mojžišoske: “Dža ko Faraonos. Me kerdom, hoj le Faraonoskero jilo the leskere uradnikengere jile te en barune, hoj maškar lende te kerav kala znameŋja, ² a hoj te vakeres peskere čhavage the lengere čhavage pal oda, so kerdom andro Egipt, hoj te džanen, hoj me som o RAJ.”

³ Avke o Mojžiš the o Aron gele ko Faraonos a phende leske: “Kavke vakerel o RAJ, o Del le Izraelitengero: ‘Mek keci tuke likerela, hoj pes angle ma te pokorines? Premuk mire manušen, hoj man te džan te lašarel!’ ⁴ Te na premukeha mire manušen, mek tajsa anava pre tiri phuv le malengere grajoren. ⁵ Ena ajci, hoj zaučharena cali phuv a na dičhola la. Chana savoro, so tumenge ačhila paloda, sar delas o brišind le krupenca, a pal e mała obchana savore stromi. ⁶ Pherarena tiro palacis, o khera tire uradnikengere the savore khera andro Egipt. Ajsa vareso mek na dikhle tire dada, aŋi o phure dada akorestar, sar avle andre kadi phuv dži adadžives.” Palis o Mojžiš odgela le Faraonostar.

⁷ Le Faraonoskere uradnika phende: “Dži kana mek amenge kada muš kerela pharipen? Premuk ole manušen, hoj te lašaren le RAJES, peskere Devles. Tu na dikhes pre oda, hoj o Egipt ela zničimen?”

⁸ Palis le Mojžiš the le Aron ande pale anglo Faraonos a ov lenge phendā: “Džan a lašaren le RAJES, tumare Devles! Ale ko tumenca džal?”

⁹ O Mojžiš odphendā: “Amen džaha savore, či terno vaj phuro, laha amare čhaven, čhajen the le bakren the o dobitkos, bo kamas te džal te oslavinel o inepos pre le RAJESKERI pačiv.”

¹⁰ O Faraonos lenge odphendā: “Thovav vera pro RAJ, hoj tumen na mukava te džal het tumare čhavenca. Bo tumen gondolinen te kerel vareso nalačo. ¹¹ Na! Šaj džan ča tumen o murša te lašarel le RAJES, sar oda kamenas.” Avke len tradle avri pašal o Faraonos.

¹² Palis o RAJ phendā le Mojžišoske: “Nacirde o vast pro Egipt, hoj te aven andre odi phuv o malengere grajora a te chan tele savore rastlini, so ačhile pal o brišind le krupenca.”

¹³ Avke o Mojžiš hazdña peskeri paca upral o Egipt a o RAJ bičhadā andre odi phuv e balvaj le vichodostar. E balvaj phurdelas calo džives the calo rat a tosara ode andā le malengere grajoren. ¹⁴ O malengere grajora avle pre calo Egipt a bešle peske všadzik andre odi phuv. Sas ajci but, sar šoha (ňikda) angloda na sas a aňi paloda na ela. ¹⁵ Calī phuv andro Egipt sas ole grajorendar kalī. Chale savoro, so ačhila pal o brišind le krupenca, sa pal o stromi the pal o maľi. Ňič zeleno na ačhila andro Egipt, či pro stromi vaj pro maľi.

¹⁶ Avke o Faraonos sig vičindā le Mojžiš the le Aron a phendā: “Kerđom binos anglo RAJ, angle tumaro Del the angle tumende. ¹⁷ Mangav

tut odmuk mange mek jekhvar a modlin tut ko RAJ ke peskero Del, hoj mandar te odlel kadi meribnaskeri rana.”

¹⁸ Avke o Mojžiš odgeľa lestar a mangelas le RAJES, ¹⁹ a o RAJ visardá e balvaj, hoj te phurdel zorales le zapadostar. Odi balvaj odlígenda savore grajoren andro Lolo Moros. Avke andre calo Egipt na ačila aňi jekh grajoro. ²⁰ Ale o RAJ kerďa, hoj o jilo le Faraonoske te el sar bar a vašoda na premukľa le Izraeliten.

Eňato rana: o kalipen

²¹ Palis o RAJ phendá le Mojžišoske: “Hazde tiro vast ko űebos a pro Egipt avela ajso kalipen, hoj pes dela te chudel.” ²² Akor o Mojžiš hazďna o vast ko űebos a andre calo Egipt sas trin dźives baro kalipen, ²³ avke hoj o Egiptana jekh avres na dikhenas. A űiko na odgeľa trin dźives pal oda than, kaj sas. Ale ode, kaj bešenas o Izraeliti, sas o svetlos.

²⁴ Akor o Faraonos vičinda ke peste le Mojžiš a phendá: “Dźan, služinen le RAJESKE a the tumare čhave šaj dźan tumenca! Muken ade ča o stadi the o dobitkos.”

²⁵ O Mojžiš leske odphendá: “Akor amen mušines tu te del oda, so amenge kampela pro obeti the pro labarde obeti, hoj te anas le RAJESKE, amare Devleske. ²⁶ Na, amen las peha the amaro dobitkos. Na ačhela ade űisavi dźvirina, bo lendar peske kidaha avri oda, so kampela pre služba le RAJESKE, amare Devleske. Amen mek na dźanas, so kempel pre obeta le RAJESKE, medik ode na dodźaha.”

²⁷ Ale o RAJ kerđa le Faraonoske o jilo sar bar a vašoda len na kamla te premukel. ²⁸ A phendä: “Dža mandar het a ma sikav tut mange pro jakha, bo oda džives, sar tut dikhava, mereha!”

²⁹ “Mi el avke, sar phendäl,” odphendä leske o Mojžiš. “Imar man šoha na dikheha!”

11

Pal e dešto rana

¹ O RAJ phendä le Mojžišoske: “Mek jekh rana mukava pro Faraonos the pro Egipt. Palis tumen premukela a na ča premukela, ale tradela avri savoren. ² Phen le manušenge, hoj dojekh murš the romni peske te mangel peskere susedendar rupune the somnakune veci.” ³ O RAJ kerđa, hoj o Izraeliti te aven pre dzeka le manušenge andro Egipt. Le Mojžiš denas andro Egipt bari pačiv the le Faraonskere uradnika the o manuša.

⁴ Palis o Mojžiš phendä le Faraonoske: “Kavke vakerel o RAJ: ‘Pal jepaš rat, predžava prekal o Egipt. ⁵ A merela dojekh čhavoro andro Egipt, savo ešebno (peršo) uliła. Oda le Faraonskere čhastar, savo majinel te bešel pro tronos, dži ko čhavo la otrokiňakero, savi erñinel, a the savoro ešebno le dobitkostar. ⁶ Pal calo Egipt šundola baro roviben, so mek na sas a aňi na ela. ⁷ A pre ñisavo Izraelitas mek aňi o rikono na bašola (havkinela), aňi pre lengere džvirini.’ Palis sprindžarena, hoj me o RAJ kerav avres le Egiptoħa the Izraeloħa.” ⁸ Paloda leske o Mojžiš phendä: “Avena ke ma savore tire uradnika, bandona angle ma a mangena man: ‘Dža het savore tire manušenca, save pal tu džan.’ A me

akor džava het.” Avke o Mojžiš odgeľa pašal o Faraonos igen choľamen.

⁹ O RAJ phendľa le Mojžišoske: “O Faraonos tumen na šunela. Vašoda andro Egipt pes ačhena mek but mire zazraki.” ¹⁰ O Mojžiš the o Aron kerde savore ola zazraki anglo Faraonos, ale o RAJ kerďa, hoj le Faraonoskero jilo te el sar bar, vašoda le Izraeliten andral peskeri phuv na premukľa.

12

E Patraďi

¹ Andro Egipt o RAJ le Mojžišoske the le Aronoske phendľa: ² “Kada čhon prekal tumende ela ešebno (peršo) le čhonendar a ela ešebno čhon andro berš. ³ A den te džanel savore manušenge andral o Izrael: Andro dešto džives andre kada čhon dojekh murš mušinel te kidel avri jekhe bakrores: jekhes prekal dojekh kher. ⁴ Te varesavi famelija hiňi cikňi a na dochalahas ole bakrores, mi chan jekhetane le nekašeder susedaha jekhe bakrores: pal oda, keci hine džene a ko keci chal. ⁵ O džviros mušinel te el beršeskero samcos bi e chiba, šaj les kiden avri le bakrendar abo le kozendar. ⁶ Pal oda bakroro pes mušinena te starinel dži andro dešuštarto (14.) džives andre oda čhon, palis savore Izraeliti ke račate murdarena ole bakroren. ⁷ O manuša mušinen te makhel leskere rateha e zarubňa pal o seri the upral o vudar andre oda kher, kaj chana le bakrores. ⁸ Odi rat o mas pekena pre jag a chana les le mareha bi o drožďi the le kirke bilinenca. ⁹ Našti chan oda mas

jalo aňi tado, ale ča peko pre jag – le šereha, le pindrenca the le gojenca. ¹⁰ A dži tosara lestar na muken nič, ale te ačhela vareso, mušinen oda te zlabarel pre jag. ¹¹ Kavke les chana: Aven urde a phanden pašal peste o sirimos, uren pro pindre o sandali, andro vast mi el tumen o paci. Chan les sig, bo oda hin e Patrađi pre pačiv le RAJESKE.

¹² Odi rat predžava prekal o Egipt a murdarava ode savoren ešebnen a oda le manušendar dži ko dobitkos. A savore devlen andro Egipt odsudzinava. Me som o RAJ. ¹³ O rat, so ela pro zarubňi, sikavela, save hin tumare khera. Sar marava le Egipt, obdžava tumen le meribnaskera ranaha, bo dikhava o rat.

¹⁴ Mušinen te oslavinel kada džives sar inepos prekal o RAJ, hoj peske pro furt te leperen, pokoleňje pro pokoleňje, so me, o RAJ, kerđom.”

O Inepos pal o Mare bi o Drožđi

¹⁵ O RAJ phendā: “Efta dživesa chana o mare bi o drožđi. Pro ešebno džives mušinen andral tumare khera te čhivel het savore drožđi. A te vareko andre kala efta dživesa chala vareso le drožđenca, akor oda dženo ela tradlo het mire manušendar. ¹⁶ Ešebno džives the eftato džives, pes zdžana, hoj man te lašaren. A ňisavi buči našti keren andre kala dživesa, ale ča šaj pririchtinen o chaben.

¹⁷ Dolikeren kada Inepos pal o Mare bi o Drožđi, bo andre oda džives ilom avri tumare kmeňi andral o Egipt. Pro furt mušinen oda džives te oslavinel sar prikazis, pokoleňje pro pokoleňje. ¹⁸ O mare bi o drožđi chudena te chal rači dešuštarto (14.) džives andro ešebno

čhon dži rači andro bišujekhto (21.) džives oda čhon. ¹⁹ Tel o eŧta dživesa te na el tumen andro kher ňisave droždi. Dojekh, ko chala vareso le droždendar, ela avritradlo le narodostar, či hino Izraelitas abo cudzincos. ²⁰ Na chana nič, andre soste hin o droždi. Všadzik, kaj bešena, chana ča o mare bi o droždi.”

Ešebno Patrađi

²¹ O Mojžiš vičinda savore Izraelike vodcen a phenda lenge: “Džan a kiden peske avri bakrores andral o stados prekal peskere fajti a murdaren les sar Patrađakere bakrores. ²² Pališ len konaricis le izopostar, močinen les andro čaro, kaj hin o rat, a makhen leha o vudar pal o seri the upral andre peskero kher. A dži tosara ňiko tumendar te na avel avri andral o kher. ²³ Sar o RAJ predžala prekal o Egipt, hoj ode te murdarel le Egiptanen, dikhela o rat pro vudara pal o seri the upral a na domukela le meribnaskere aňjeloske, hoj te džal andre tumare khera te murdarel.

²⁴ Tumen the tumare čhave mušinen te dolikerel kada prikazis pro furt. ²⁵ Sar avena andre phuv, paľ savi o RAJ tumen diňa vera, hoj dela la tumenge, dolikeren kada inepos pro furt. ²⁶ A te tumendar jekhver phučena tumare čhave: ‘Soske oslavinas kada inepos?’ ²⁷ phenena lenge: ‘Kadi Patrađakeri obeta keras pre pačiv le RAJESKE, bo ov obgeľa o khera le Izraelitenge andro Egipt, sar murdarđa le Egiptanen a amare khera zachraňinda.’ ” Akor o Izraeliti pele pro khoča anglo RAJ a lašarenas les.

28 Palis gele a kerde avke, sar o RAJ prikazinda le Mojžišoske the le Aronoske.

O ešebne čhave meren

29 Sar sas pal jepaš rat, o RAJ murdarda savore ešebne čhaven andro Egipt, a oda le Faraonoskere čhastar, savo majinda te bešel pre leskero tronos, dži ko ešebno čhavo oleske, savo sas zaphandlo andre bertena, a the savoro ešebno le dobitkostar. 30 Odi rat o Faraonos, leskere uradnika the savore Egiptana uštile, bo sas baro roviben pal calo Egipt. Na sas kher, andre savo na sas murdardo ešebno čhavoro.

31 O Faraonos mek odi rat vičinda le Mojžiš the le Aron a phenda lenge: “Ušten! Džan het mire manušendar, tumen the o Izraeliti! Džan a lašaren le RAJES, avke sar kamenas! 32 Len peske tumare stadi the dobitkos, avke sar mangelas a džan! A mangelen o požehnañje the prekal mande!”

33 The o Egiptana igen mangelas le Izraeliten, hoj sig te džan het andral lengeri phuv, bo phenenas: “Te ačhena ade, savore meraha.”

O Izraeliti džan avri andral o Egipt

34 Avke o Izraeliti peske ile le čarenca o chumer bi o droždi, thode andro zajdi a ligenenas pre peskere phike. 35 O Izraeliti kerde avke, sar lenge phenda o Mojžiš, a mangelas peske le Egiptanendar rupune the somnakune veci the gada. 36 O RAJ kerdá avke, hoj o Egiptana te presikaven pačiv le Izraelitenge a te den lenge sa, so lendar mangelas. Kavke on odligende o barvalipen le Egiptanendar.

³⁷ Palis o Izraeliti pes mukle andral o Raamses a gele andro Sukkot. Sas vaj 600 000 murša, bi o džuvľa the čhave. ³⁸ A džanas lenca but aver manuša, but stadi the dobitkos. ³⁹ Ole chumerestar, so ile andral o Egipt, pekle o mare bi o drožďi, bo on len odarik sig tradle avri a na sas len časos te pririchtinel o chumer aňi o chaben pro drom.

⁴⁰ O Izraeliti bešenas andro Egipt štar šel the tranda (430) berš. ⁴¹ Le RAJESKERE manuša avle avri andral o Egipt ipen pro posledno džives ole 430 beršenge. ⁴² Odi rat o RAJ na sovelas a merkinelas pro Izraeliti, hoj len te lel avri andral o Egipt. Vašoda odi rat hiňi le RAJESKERI pro furt a o Izraeliti mušinen te merkinel sako berš andre odi rat, pokoleňje pro pokoleňje.

O prikazi pal e Patraďi

⁴³ O RAJ phenda le Mojžišoske the le Aronoske: “Kada tumenge prikazinav pal e Patraďi:

Ňisavo cudzincos kale Patraďakere chabenes-tar našti chal. ⁴⁴ Olestar šaj chal dojekh otrokos, savo sas cimen vaš o love, te ela občhindo. ⁴⁵ Aňi Ňisavo cudzincos olestar našti chal, aňi oda, ko kerel buči prekal tumende.

⁴⁶ Mušinen calo chaben te chal andre tumare khera. Našti lestar nič lidžan avri a aňi jekh kokalos na phagena. ⁴⁷ Kavke savore Izraeliti mušinen te oslavinel kada inepos.

⁴⁸ Te vareko, ko nane Izraelitas, kamela te oslavinel e Patraďi jekhetane tumenca, mušinel dojekh murš andral leskero kher pes te del te občhinel. Palis šaj oslavinel e Patraďi, avke sar the o Izraelitas. Ale Ňisavo dženo, ko na ela

občhindo (obrezimen), našti lestar chal. ⁴⁹ Kada zakonos mušinena te dolikerel o Izraeliti the o cudzinci, save bešena maškar tumende.”

⁵⁰ Savore Izraeliti kerde avke, sar o RAJ prikazinda le Mojžišoske the le Aronoske. ⁵¹ Andre oda džives o RAJ iľa avri andral o Egipt savore Izraelike kmeňi.

13

O prikazis pal o ešebne muršora

¹ O RAJ phenda le Mojžišoske: ² “Sentňar mange dojekhe ešebne (perše) muršes, savo uľola le Izraelitengere džuvľenge. Bo dojekh ešebno hin miro a oda le manušendar the le dobitkostar.”

³ O Mojžiš phenda le manušenge: “Leperen tumenge pre kada džives, andre savo geľan avri andral o Egipt, kaj sanas otroka. Bo o RAJ tumen odarik iľa avri peskere zorale vasteha. Vašoda našti chan nič, andre soste hin o drožďi. ⁴ Tumen adadžives adarik džan avri andro ešebno čhon Abib*.” ⁵ Sar tumen o RAJ lidžala andre phuv le Kanaančanengeri, le Chetitanengeri, le Amorejengeri, le Chivijengeri the le Jebusejengeri, so tumare dadenge la veraha phenda, hoj la dela tumenge – e phuv, andre savi čuľal o thud the o medos – akor sako berš andre oda čhon oslavinena kada inepos. ⁶ Efta dživesa chana o mare bi o drožďi a pro posledno džives oslavinena o inepos pre le RAJĚSKERI pačiv. ⁷ O mare bi o drožďi chana efta džives. A nič, andre soste hin o drožďi, pes našti arakhel maškar tumende,

---

* **13:4** Oda hin adadžives o čhon Nisan.

añi andre cali tumari phuv. ⁸ Andre oda džives tumare čhvenge phenena avke: ‘Me kerav ada vaš oda, so o RAJ kerđa prekal ma, sar odgeľom avri andral o Egipt.’ ⁹ Kada inepos ela pre tumende sar varesavo znakov, so hin priphandlo pro vast the pro čekat. Oda tumenge leperela, hoj furt te vakeren a te sikľon le RAJESKERO zakonos, bo ov tumen iľa avri andral o Egipt peskere zorale vasteha. ¹⁰ Oslavinen kada inepos sako berš andre ajso džives.

¹¹ O RAJ tumen anela andre le Kanaančanengeri phuv, avke sar la veraha phenda, hoj la dela tumenge the tumare dadenge. Sar tumenge la dela, ¹² tumen dena prekal o RAJ dojekhe ešebne muršes, savo uľola la džuvľake the le dobitkoske, bo oda hin le RAJESKERO. ¹³ Dojekhe somaris, so uľol ešebno šaj cinen avri avke, hoj dena vaš leste bakrores. A te ada na kerena, phagena leske e meň. Dojekhe ešebne muršores tumare čhavendar mušinen te cinel avri.

¹⁴ Te tumendar varekana phučena tumare čhave: ‘Oda so kada hin?’ Odphenena leske: ‘O RAJ amen iľa avri andral o Egipt peskere zorale vasteha, andral odi phuv, kaj samas otroka. ¹⁵ Sar o Faraonos sas zoralejileskero a na kamelas amen te premukel, o RAJ murdarđa savoro muršikano ešebno andro Egipt, oda le manušendar the le dobitkostar. Vašoda akana obetinas le RAJESKE savore ešebne samcen le dobitkostar, ale peskere ešebne čhaven cinas avri.’ ¹⁶ Kada tumenge ela pro leperiben, sar o znakov pro vast the pro čekat, hoj o RAJ amen

ila avri andral o Egipt peskere zorale vasteha.”

O Izraeliti džan avri andral o Egipt

¹⁷ Sar o Faraonos premukla le Izraeliten, o Del len na lidžalas le dromeha prekal le Fil-ištínengeri phuv, choc te sas charneder. Bo o Del peske phenda: “Mire manuša šaj čerinen peskero gondolišagos, sar mušindehas pes te marel andro mariben, a akor pes visarena pale andro Egipt.” ¹⁸ Vašoda len o Del lidžalas pal e pušta ko Lolo Moros. O Izraeliti džanas avri andral o Egipt avke sar slugađa pririchtimen andro mariben.

¹⁹ O Mojžiš ila peha the le Jozefoskere kokala. Bo o Jozef phandla la veraha le Izraeliten: “Sar tumen o Del zachrañinela, mušinen te lel peha adarik mire kokala.”

²⁰ Sar odgele andral o Sukkot, kerde peske taboris andro Etam pro agor la puštake. ²¹ O RAJ džalas angle lende prekal o džives andro chmarakero slupos, hoj lenge te sikavel o drom, a rači andro jagalo slupos, hoj lenge te švicinel. Avke on šaj džanas dživese the rači. ²² O chmarakero slupos dživese na odgeľa anglal o manuša, aňi rači o jagalo slupos.

14

O Izraeliti paš o moros

¹ Palis o RAJ phenda le Mojžišoske: ² “Phen le Izraelitenge, hoj te visaren pes pale a te keren peske taboris anglo Pi-Hachiroť maškar o Migdol the moros. Ode tumenge keren taboris anglo Baal-Cefon paš o moros. ³ O Faraonos peske

gondolinela pal o Izraeliti, hoj na džanen, kaj džan, a hoj andre pušta našlona. ⁴ Me kerava le Faraonoske o jilo sar bar, hoj pal tumende džala. Pro Faraonos the pre leskere savore slugađa man oslavinava a o Egiptana sprindžarena, hoj me som o RAJ.” A o Izraeliti avke kerde.

O Egiptana džan pal o Izraeliti

⁵ Sar o Faraonos šunđa, hoj o Izraeliti imar gele het, ov the leskere uradnika čerinde peskero gondolišagos a phende peske: “So amen kerđam, hoj muklam le Izraeliten te džal het? Našadam peskere otroken!” ⁶ Avke o Faraonos diňa te pririchtinel o maribnaskero verdan a iľa peha peskera armada: ⁷ Šov šel (600) avrikidle maribnaskere verdana the savore verdana andral o Egipt. Pre dojekh verdan sas trin slugađa. ⁸ O RAJ zoraľarđa le Faraonoske o jilo a džalas pal o Izraeliti, sar on odarik džanas sar ola, ko ņerinde (zvitazinde)*. ⁹ O Egiptana džanas pal o Izraeliti la armadaha, pro graja, le maribnaskere verdanenca the savore slugadenca, a dochudle len, sar taborinenas paš o moros paš o Pi-Hachiroť anglo Baal-Cefon.

¹⁰ Sar o Faraonos sas pašeder paš lende, o Izraeliti dikhle, hoj avel pal lende e Egiptsko armada. Igen darandile a vičinenas pro RAJ, hoj lenge te pomožinel. ¹¹ A phende le Mojžišoske: “Či sas frima hrobi andro Egipt? Andal amen ade, hoj te meras pre pušta! So amenge kerđal? Soske amen iľal avri andral o Egipt? ¹² Se

---

* **14:8** E Hebrejiko čhib: le hazdle vasteha

na phenahas tuke mek andro Egipt: ‘De amen smirom. Amen služinaha le Egiptanenge?’ Se sas feder te služinel le Egiptanenge, sar te merel pre pušta.”

¹³ O Mojžiš lenge odphenda: “Ma daran tumen! Aven zorale a dikhena, hoj adadžives tumen o RAJ zachrañinela. Le Egiptanen, saven adadžives dikhen, imar šoha (ñikda) na dikhena.

¹⁴ Tumen ča ačhen andro smirom a o RAJ pes marela vaš tumende.”

O Izraeliti predžan prekal o Lolo moros

¹⁵ O RAJ phenda le Mojžišoske: “Soske vičines ke ma, hoj tuke te pomožinav? Phen le Izraelitenge, hoj te džan anglal! ¹⁶ Tu hazde tiri paca, nacirde o vast pro moros a rozđelinela pes, hoj o Izraeliti te predžan prekal leste pal e šuki phuv. ¹⁷ Me kerava, hoj o jile le Egiptanenge ena sar bar. On džana pal tumende a akor me, man oslavinava pro Faraonos, pre leskeri armada the maribnaskere verdana, pre leskere murša the graja. ¹⁸ Avke o Egiptana sprindžarena, hoj me som o RAJ, sar zničinava caľa leskera armada.”

¹⁹ Akor le Devleskero aňjelos, savo džalas anglo Izraeliti, geľa a ačhađa pes pal lende a the o chmarakero slupos, so sas angle lende, džalas a ačhađa pes pal lende ²⁰ a sas maškar le Egiptanengeri armada the Izraelitengere manuša. Odi chmara kerđa avke, hoj prekal o Egiptana sas kalipen a prekal o Izraeliti svetlos. Avke cali rat našti gele jekh ke aver.

²¹ O Mojžiš hazdña o vast upral o moros a o RAJ diňa te phurdel pro moros zorali balvaj pal

o vichodos a čerinda o moros pre šuki phuv. Rozphurdla o pañi pro duj seri ²² a o pañi ačhelas sar muros pal e čači (pravo) the balogñi (lavo) sera. Avke o Izraeliti džanas maškaral pal e šuki phuv.

²³ O Egiptana džanas pal lende andro moros: savore le Faraonoskere murša pro graja the maribnaskere verdana. ²⁴ Ale sar vidñisalolas, o RAJ dikhla andral o jagalo the chmarakero slupos pro taboris le Egiptanengero a kerđa maškar lende bari balamuta (zmetkos). ²⁵ Pre lengere verdana kerđa, hoj o kereki phares te bondalón (krucinen pes), a vašoda on šaj džanas ča lokes. O Egiptana vakerenas: “Denašas le Izraelitendar, bo o RAJ pes vaš lende marel.”

O Egiptana tašlon andro moros

²⁶ O RAJ phenda le Mojžišoske: “Nacirde o vast upral o moros, hoj o paña pes pale te visaren pro Egiptana, pre lengere murša the pro verdana.”

²⁷ Avke o Mojžiš nacirdla o vast upral o moros a pro tosara pes o pañi pale visarda pre peskero than. O Egiptana denašenas, ale o RAJ len začordla le bare pañeha maškar o moros. ²⁸ O pañi pes visarda pale a zaučarda la armada, le muršen pro graja the o verdana, save džanas pal o Izraeliti. Ńiko lendar na ačhila džido.

²⁹ Ale o Izraeliti pregele maškaral pal e šuki phuv, sar o pañi ačhelas andro moros sar muros pal e čači (pravo) the balogñi (lavo) sera. ³⁰ Oda džives o RAJ zachrañinda le Izraeliten andral le Egiptanengere vasta. O Izraeliti dikhle le

Egiptanen, hoj hine mule pro moroskero brehos. ³¹ Sar dikhle le RAJESKERI zor, so sikada pro Egiptana, akor pes daranas le RAJESTAR. Pačandile leske the leskere služobňikoske, le Mojžišoske.

15

Le Mojžišoskeri gili

¹ Akor o Mojžiš the o Izraeliti gilade kadi gili le RAJESKE:

“Gilavava le RAJESKE,
bo igen pes oslavinda;
čida le muršes leskere grajeha andro moros.

² Miri zor the miri gili hin o RAJ,
bo ov man zachraňinda.
Ov hino miro Del, lašarav les;
o Del mire dadeskero, kamav les te bararel.

³ O RAJ hino zoralo andro mariben;
leskero nav hin RAJ.

⁴ Ov le Faraonoskere maribnaskere verdana the
le slugaden čida andro moros;
leskere nekfeder veliteľa mule andro Lolo
Moros.

⁵ O baro paňi len učarda andre;
pele dži tele andro moros sar bar.

⁶ Tiro čačo vast, ó, RAJEJA,
hino slavno la bara zoraha;
tiro čačo vast, ó, RAJEJA, zňičinela le
ňeprijatelis.

⁷ Tu tira slavaha čhives tele olen, ko pre tute
džan.

- Bičhaves pre lende tiri choli, so len zlabarel sar le phusen.
- 8 Tu phurdehas prekal tiro nakh pro moros:
O pañi ačhelas sar brehos;
maškaral ačhelas sar muros,
sar te fadžindahas o jilo le moroskero.
- 9 O ñeprijateľis phenda:
'Denašav pal lende a chudava len.
Rozulavava (rozđelinava) lengero barvalipen
a pherarava man lenca.
Cirdava avri e šabla
a zničinava len.'
- 10 Tu phurdlal pre lende a o moros len začorda.
Tašlile sar o olovos andro bare paña.
- 11 Ko maškar o devla hino ajso sar tu, RAJEJA?
Ko hino ajso slavno the sentno?
Ko šaj kerel ajse zazraki the znameñja sar tu?
- 12 Tu na cirdñal tiro vast pre lende
a e phuv len chała.
- 13 Tire pačivale kamibnaha lidžahas kada narodos, saves cindal avri peskera zoraha,
a lidžahas len la zoraha andre tiri sentñi phuv.
- 14 O narodi oda šunde a daranas;
o Filištinci izdranas andre bari dar.
- 15 Akor o vodci andro Edom predarandile,
e dar zaila le vodcen andral o Moab;
o Kanaančana daratar našade peskeri zor.
- 16 Avla pre lende igen bari dar;
sar dikhle tiri zor,
ačhile čhit sar bar,
medik na pregele o moros tire manuša,

ó, RAJEJA, tire manuša, saven cindal avri.

17 Aneha len a thoveha te bešel
 pro verchos, so hino tiro;
 ode, RAJEJA, kaj tuke kerdal o than te bešel;
 o Sentno Than, ó, Adonaj, so zathodal tire
 vastenca.

18 O RAJ kralinel furt pro furt.”

19 Sar le Faraonoskere graja, o maribnaskere
 verdana the o murša pro graja gele andro
 moros, o RAJ len zachorda le pañeha, ale o
 Izraeliti pregele maškar o moros pal e šuki phuv.

20 E prorokiña Mirijam, le Aronoskeri pheñ, ila
 andro vast e čerkutka a pal late džanas savore
 džuvlija. Bašavenas pro čerkutki the khelenas.

21 E Mirijam chudla te gilavel:

“Gilaven le RAJESKE, bo igen pes oslavinda!

Le grajes the leskere muršes čida andro mo-
 ros.”

O pañi paš e Mara the Elim

22 Palis o Mojžiš le Izraelitencas odgele pašal o
 Lolo Moros a doavle pre pušta Šur. Trin džives
 phirenas pal e pušta, ale na arakhle ode pañi.

23 Doavle pre oda than, so pes vičinel Mara, ale
 o pañi odarik našti pile, bo sas kirko. Vašoda
 oda than vičinenas Mara.* 24 Avke o manuša
 reptinenas pro Mojžiš: “So pijaha?”

25 Akor o Mojžiš igen mangelas le RAJES a ov
 leske sikada o kašt. Sar les o Mojžiš čida andro
 pañi, oda pañi pes delas te pijel.

---

* 15:23 Oda hin kirko

Ode lenge o RAJ diña o zakoni the o prikazañja a probalinelas (skušinelas) len. ²⁶ A phenda: “Me som o RAJ tiro Del, te man šunena a kerena oda, so hin angle mire jakha lačo, a te dolikerena mire zakoni the prikazañja, na domukava pre tumende ñisavo nasvaliben, sar domuklom pro Egiptana, bo me, o RAJ, som oda, ko tut sastarel.”

²⁷ Palis o Izraeliti avle andro Elim, kaj sas dešuduj (12) prameña the eftavardeš (70) palmi. Ode paš o pañi peske kerde taboris.

16

E manna the o prepelici

¹ Savore Izraeliti odgele andral o Elim a dešupandžto (15.) džives andro dujto čhon pal oda, sar gele avri andral o Egipt, doavle pre pušta Sin, so hiñi maškar o Elim the Sinaj. ² Ode savore Izraeliti reptinenas pro Mojžiš the pro Aron. ³ Phenenas: “Se te mułamas le RAJESKERE vasteha andro Egipt! Ode bešahas paš o pira, čaluvahas le masestar a chahas o maro, keci kamahas. Ale tumen amen ilan avri pre pušta, hoj ade savore te meras bokhatar.”

⁴ O RAJ phenda le Mojžišoske: “Me tumenge bičhavava o maro, so perela andral o ñebos. O manuša mi džan a mi kiden peske ajci, keci lenge kampela pre sako džives. Aleha len probalinava (skušinava) či pes likerena pal miro zakonos. ⁵ A pro šovto džives peske mi kiden a mi pririchtinen duvar ajci sar okla dživesa.”

⁶ Avke o Mojžiš the o Aron phende savore Izraelitenge: “Rači sprindžarena, hoj oda sas o RAJ, ko tumen ila avri andral o Egipt, ⁷ a tosara dikhena le RAJESKERI slava, bo šunđa sar pre leste reptinen. Ko sam amen, hoj pre amende avke reptinen?” ⁸ A mek o Mojžiš phenđa: “Pal oda sprindžarena, hoj oda hino o RAJ, sar rači tumen dela te chal o mas a tosara o maro, hoj te čalon, choc te šunđa keci pre leste reptinen. Ko sam amen? Tumen na pre amende reptinen, ale pro RAJ.”

⁹ Palis o Mojžiš phenđa le Aronoske: “Phen savore Izraelitenge, hoj te aven anglo RAJ, bo šunđa tumaro reptišagos.”

¹⁰ Sar o Aron oda phenđa savore Izraelitenge, visarde pes ke pušta a akor pes sikada andre chmara le RAJESKERI slava.

¹¹ O RAJ phenđa le Mojžišoske: ¹² “Šundom, sar pre ma o Izraeliti reptinenas. Phen lenge, hoj ke račate chana o mas a tosara pes čalarena le mareha. Avke džanena, hoj me som o RAJ, tumaro Del.”

¹³ A ke račate avla andro Izraeliko taboris but prepelici a tosara sas rosa vşadzik pašal o taboris. ¹⁴ Sar e rosa rozgela, pre pušta dičholas vareso cikno sar te sanore vločkici. ¹⁵ Sar oda o Izraeliti dikhle, jekh avrestar phučenas: “Oda so hin?” Bo na džanenas, so oda hin.

O Mojžiš lenge odphenđa: “Kada hin o maro, so tumen del o RAJ sar chaben. ¹⁶ Kada hin, so o RAJ prikazinda: ‘Dojekh peske mi kidel ajci, keci leske kampela pro chaviben. Dojekh peske

mi kidel, keci hine džene andro stanos, duj litri* pre jekh dženo.’ ”

¹⁷ Avke o Izraeliti oda the kerde. Varesave kidenas buter, aver frimeder. ¹⁸ Palis oda merinenas le omeriha. Na ačhila but oleske, ko kidna but, a na chibalinelas oleske, ko kidna frima. Dojekh kidelas ajci, keci leske kampelas.

¹⁹ Palis lenge o Mojžiš phenda: “Ńiko tumendar peske olestar te na odthovel pre tosara!”

²⁰ Ale varesave džene le Mojžiš na šunde a mukle peske the pre aver džives. Avke pes kerda andre manna o kirme a chudla te khandel. Akor o Mojžiš pre lende cholisalila.

²¹ Avke o manuša sako tosara kidenas ajci, keci lenge kampelas. Sar imar labarelas o kham, rozdžalas oda. ²² Šovto džives kidenas duvar ajci, duj omeri prekal jekh dženo. Akor avenas savore vodci a phenenas oda le Mojžišoske.

²³ Ov lenge odphenelas: “Kavke vakerel o RAJ: ‘Tajsa hin o sentno džives o Šabbat le RAJESKERO. Vašoda, so kampil te pekel, peken, so te tavel, taven, a so olestar ačhela, odthoven pre tosaraste.’ ”

²⁴ Avke peske o manuša odthovenas pre tosaraste, sar lenge prikazinda o Mojžiš, a na skhandlila lenge, aňi na sas andre kirme. ²⁵ Palis lenge o Mojžiš phenda: “Chan oda adadžives, bo kada džives, o Šabbat, hino sentno le RAJESKERO. Adadžives na arakhena nič pre phuv.

²⁶ Šov džives e manna kidena, ale eftato džives hin o Šabbat, akor nič na arakhena pre phuv.”

---

* **16:16** Akor važinenas o šuko chaben pro litri.

²⁷ Ale varesave manuša the pro Šabbat džanas avri te kidel e manna, ale nič na arakhenas. ²⁸ Akor o RAJ phenda le Mojžišoske: “Dži kana man o manuša na šunena a na dolikerena mire prikazaňja the zakoni? ²⁹ Ma bisteren, hoj me, o RAJ, tumenge diňom o Šabbat. Vašoda pro šovto džives tumen dava dos chaben, hoj tumenge te likerel pro duj dživesa. Dojekh mi ačhel pre peskero than. Pro eftato džives ňiko tumendar te na džal avri te kidel.” ³⁰ Avke o manuša eftato džives peske odpočovinde la bučatar.

³¹ Ole chabeneske o Izraeliti dine nav manna. Sas parno sar o korijandroskero zrnos a lačo sar e medoskeri bokeli. ³² O Mojžiš phenda: “Kada hin, so o RAJ prikazinda: ‘Odthoven duj litri manna, hoj pes te dolikerel prekal aver pokoleňje, hoj te dikhen o maro, so tumen davas te chal pre pušta akor, sar tumen ilom avri andral o Egipt.’ ”

³³ Palis o Mojžiš phenda le Aronoske: “Le o džbanos a thov andre duj litri manna a thov oda anglo RAJ, hoj pes te dolikerel prekal tumare potomki.”

³⁴ O Aron oda thoda angle Archa la Zmluvakeri, hoj pes te dolikerel, sar o RAJ prikazinda le Mojžišoske. ³⁵ Avke o Izraeliti chanas e manna saranda (40) berš, medik na dogele andre phuv, kaj imar dživenas aver manuša. Chanas e manna, medik na doavle pre hraňica andre phuv Kanaan. ³⁶ (Akor pes važinelas o šuko chaben andre mira, so sas vaj biš litri.)

17

O pañi andral e skala

¹ Odarik savore Izraeliti pes mukle la puštatar Sin, avke sar lenge prikazinda o RAJ a džanas than thanestar. Paľis peske kerde taboris andro Refidim, ale ode len na sas pañi te pijel. ² Akor pes o manuša chudle te vesekedinel le Mojžišoha a phende leske: “De amen pañi! Sam smedna.”

O Mojžiš lenge phenda: “Soske pes manca vesekedinen? Soske pokušinen le RAJES?”

³ Ale o manuša sas igen smedna a reptinenas pro Mojžiš: “Soske amen ilal avri andral o Egipt? Vašoda, hoj amen, amare čhave the o dobitkos te meras le smedostar?”

⁴ O Mojžiš igen phučelas le RAJESTAR: “So te kerel kale manušenca? Se murdarena man le barenca!”

⁵ O RAJ phenda le Mojžišoske: “Dža anglo manuša a le peha varesave Izraelike vodcen. Le e paca andro vast, savaha demadal pal o pañi Nil, a dža! ⁶ Ode ačhava angle tu pre skala, pro verchos Choreb. Sar demeha pal e skala, avela andral avri o pañi, hoj te pijen o manuša.” Avke o Mojžiš kada kerda anglo Izraelike vodci. ⁷ Ole thaneske diña nav Massa the Meriba, bo o Izraeliti pes ode vesekedinenas a pokušinenas le RAJES, sar phenenas: “Hin maškar amende o RAJ abo na?”

O mariben le Amalekenca

⁸ Paľis avle o Amaleka a gele pro mariben pro Izraeliti paš o Refidim. ⁹ O Mojžiš prikazinda le Jozuaske: “Kide avri muršen a dža pro mariben

pro Amaleka. Me tajsa džava pro verchos a terđuvava ode le Devleskera pacaha andro vast.”

¹⁰ O Jozua kerđa, avke sar leske prikazinda o Mojžiš a marelas pes le Amalekenca. O Mojžiš, Aron the o Hur, gele upre pro verchos.

¹¹ Medik sas le Mojžišoskere vasta hazdle upre, ņerinenas (zvitāzinenas) o Izraeliti, ale sar o vasta thovelas tele, ņerinenas o Amaleka. ¹² Sar o Mojžiš imar na birinelas te hazdel upre o vasta, ande leske bar, hoj te bešel upre. O Aron leske podhazdelas jekh vast a o Hur dujto vast. Avke sas leskere vasta hazdle upre calo džives, medik na zapeła o kham. ¹³ Vašoda o Jozua ņerinda upral o Amaleka la šablaha.

¹⁴ Palis o RAJ phenda le Mojžišoske: “Zapisin kada andro zvitkos, hoj te el pro leperiben a phen le Jozuaske, hoj o leperiben pal o Amaleka khosava pal kadi phuv.”

¹⁵ Akor o Mojžiš ačhađa ode oltaris a diňa leske nav: O RAJ mange diňa o ņerindipen* (vitāztvo).

¹⁶ A phenda: “Vašoda hoj hazdle peskero vast pre le RAJESKERO tronos, o RAJ pes le Amalekenca marela pokoleňje pro pokoleňje.”

18

O Jetro džal ko Mojžiš

¹ O Jetro sas rašaj andro Midijan a sastro le Mojžišoske. Ov pes došunda, so kerđa o Del prekal o Mojžiš the prekal o Izraeliti, the sar len iła avri andral o Egipt.

---

* **17:15** E Hebrejiko čhib: e zastava.

² Avke anda peha le Mojžišoskera romňa la Cippora, sava o Mojžiš bičhada pale khere, ³ the soduje čhaven. O nav jekheske sas Geršom, bo o Mojžiš phenda: “Som cudzincos andre cudzo phuv.” ⁴ Le dujtoneske diňa nav Eliezer, bo phenda: “O Del mire dadeskero mange pomožinda a zachraňinda man le Faraonostar, hoj man na murdarda.”

⁵ Akor o Jetro avla ko Mojžiš le duje čhavenca the leskera romňaha pre pušta, kaj taborinelas paš o Devleskero verchos. ⁶ A diňa te phenel le Mojžišoske: “Me, o Jetro tiro sastro, avav ke tu tira romňaha the lakere duje čhavenca.”

⁷ Akor o Mojžiš gela angle lende, bandila tele angle peskero sastro a čumidla les. A sodujđzene jekh avres pozdravinenas andro smirom a gele andro stanos. ⁸ Palis o Mojžiš leske chudla savoro te vakerel, so o RAJ kerda le Faraonoske the le manuŝenge andro Egipt vaš o Izraeliti, the pal o pharipena, so len sas pro drom a sar len o RAJ ila avri.

⁹ Sar o Jetro šunda pal savoro lačhipen, so o RAJ kerda prekal o Izrael, a sar len cirdňa avri andral o vasta le Egiptanendar, igen radisalila olestar ¹⁰ a phenda: “Mi el barardo o RAJ, savo tumen zachraňinda andral o Egipt, andral o vasta le Faraonostar the Egiptanendar. ¹¹ Akana džanav, hoj o RAJ hin bareder, sar savore aver devla, bo ov oda kerda, sar pes hazdenas upral tumende.” ¹² Palis o Jetro anda le Devleske e labardi obeta the aver obeti. O Aron the savore Izraelike vodci avle, hoj te chan o chaben le Mojžišoskere sastreha anglo Del.

O Mojžiš ačhavel vodcen

¹³ Pre aver džives peske o Mojžiš bešla, hoj te rozsudzinel maškar o manuša. O manuša ačhenas anglo Mojžiš tosarastar dži rači. ¹⁴ Sar o Jetro dikhla sa, so o Mojžiš kerel prekal o manuša, phendā: “Soske kada keres prekal o manuša? Soske bešes korkoro ade sar sudčas a savore manuša ačhen pašal tute tosarastar dži rači?”

¹⁵ O Mojžiš leske odphendā: “Mušinav ada te kerel, bo o manuša aven ke mande te rodel le Devleskeri voła. ¹⁶ Te len hin maškar peste vesekedišagos, aven ke mande, a rozsudzinau maškar lende, kaskero hin čačipen, a dav lenge te džanel le Devleskere zakoni the prikazaŋja.”

¹⁷ O Jetro leske phendā: “Na keres mištes! ¹⁸ Tu the o manuša, save hine tuha ade, na birinena te kerel dureder. Oda phares prekal tu; našti ada keres korkoro! ¹⁹ Šun miri rada a o Del ela tuha. Tu mušines vaš o manuša te ačhel anglo Del te anel angle leste lengere veci. ²⁰ Tu len sikaveha te dolikerel o zakoni the o prikazaŋja a pheneha lenge, sar te dživel a so te kerel. ²¹ No, maškar savore manuša peske kide avri muršen, save hine godaver the pačivale, save daran pes le Devlestar a na dena pes te prepočinel. Ačhav len vodcenge upral o manuša: Vodcen upral o ezeros, šel, penda the deš. ²² On mi rozsudzinen furt o lokeder veci maškar o manuša, ale le phareder vecenca mi aven ke tute. Aleha tuke mi pomožinen, hoj tuke te el lokeder. ²³ Te oda kereha, sar o Del prikazinda, obačhoha andre oda, a avke savore

kala manuša džana pale pre peskero than andro smirom.”

²⁴ Sar o Mojžiš šunđa avri peskere sastres, kerđa sa avke, sar leske phendā. ²⁵ Avke o Mojžiš andral calo Izrael kidňa avri muršen, save sas godaver a ačhadā len vodcenge upral o manuša – upral o ezeros, šel, penda the deš. ²⁶ On furt rozsudzinenas maškar o manuša. Le phare vecenca avenas ko Mojžiš a o lokeder veci rosudzinenas korkore.

²⁷ Palis pes o Mojžiš rozgeľa peskere sastreha a o Jetro džalas pale andre peskeri phuv.

19

O Izraeliti paš o verchos Sinaj

¹ Ešebno (peršo) džives andro trito čhon paloda, sar o Izraeliti odgele andral o Egipt, doavle pre pušta Sinaj. ² Odgele andral o Refidim, avle pre pušta Sinaj a kerde peske anglo verchos taboris.

³ O Mojžiš geľa upre pro verchos ko Del. Akor o RAJ zvičindā pre leste pal o verchos: “Kada phen le Jakoboskera fajtake, le Izraelitengere manušenge: ⁴ ‘Korkore dikhlan, so kerdom le Egiptanenge a sar tumen hordinavas pro orloskere kridli a andom tumen ke mande. ⁵ Te man šunena a dolikerena miri zmluva, avena maškar savore narodi mire manuša ča prekal ma. Calī phuv hiñi miri, ale tumen avena miro avrikidlo narodos, ⁶ o krališagos le rašajengero a o sentno narodos.’ Kada pheneha le Izraelitenge.”

⁷ Palis o Mojžiš gela, vičinda ke peste le manušengere vodcen a phenda lenge savoro, so leske prikazinda o RAJ. ⁸ Avke savore manuša jekhetane odphende: “Dolikeraha savoro, so phenda o RAJ,” a o Mojžiš oda gela te phenel le RAJESKE.

⁹ O RAJ phenda le Mojžišoske: “Me avava ke tu andre kalí chmara, hoj o manuša te šunen, sar tuha vakerava, hoj te pačan tuke furt.”

Sar o Mojžiš phenda le RAJESKE le manušengere lava, ¹⁰ o RAJ leske odphenda: “Dža ko manuša, sentňar len adadžives the tajsja a mi rajbinen peske o gada. ¹¹ Mi en pririchtimen pro trito džives, bo oda džives Me angle lengere jakha avava tele pro verchos Sinaj. ¹² Ker pašal o verchos e hraňica, dži kaj šaj aven o manuša, a phen lenge: ‘Merकिनен pre oda, hoj te na džan pro verchos a aňi pes te na chuden leskera hraňicatar. Bo dojekh, ko pes chudela le verchostar, čačes merela. ¹³ Mušinela te el murdardo le barenca abo livimen le šipoha a ňisavo vast pes lestar našti chudela. Či oda ela manuš vaj džvirina, mušinela te merel! Ale sar šundola but o hangos la trubakero*, šaj džan pro verchos.’ ”

¹⁴ Palis o Mojžiš avla tele pal o verchos ko manuša, sentňarda len a on rajbinenas peske o gada. ¹⁵ A mek lenge phenda: “Pro trito džives aven pririchtimen! Ma pašluven tumare romňijenca.”

O Del pro verchos Sinaj

---

* **19:13** E Hebrejiko čhib: andral o rohos.

16 Pro trito džives sig tošara pro verchos chudla te herminel a te marel o bleski. E kaŕi chmara les zaučharda andre a šundolas odarik igen zoralo hangos la trubakero a savore manuša andro taboris izdranas daratar. 17 O Mojžiš lidžalas le manušen andral o taboris, hoj pes te zdžan le Devleha, a on ačhile tele anglo verchos. 18 Calo verchos Sinaj sas andro thuv, bo o RAJ avla pre leste tele andre jag. O thuv andral leste džalas sar te andral o bov, a calo verchos igen izdralas. 19 O hangos la trubakero sas zoraleder a zoraleder. Akor o Mojžiš vakerelas le Devleha a ov leske odphenelas le zorale hangoha, so šundolas sar hermišagos.

20 O RAJ avla tele pro agor le verchoske Sinaj, palis vičinda ke peste le Mojžiš a o Mojžiš geŕa upre. 21 O RAJ leske phenda: “Dža tele a phen le manušenge, hoj ņiko te na predžal e hraŕica, hoj ke ma te avel a te dikhen man, bo akor but lendar merena. 22 The o rašaja, save avena ke Ma, mušinen pes ešeb te sentňarel, hoj len te na marav.”

23 O Mojžiš odphenda le RAJESKE: “O manuša našti aven upre pro verchos Sinaj, bo tu korkoro prikazindaŕ, hoj te kerav hraŕica pašal leste, dži kaj šaj aven o manuša, bo mušinel te el sentno!”

24 O RAJ leske odphenda: “Akana dža tele a an peha pale le Aron. Ale o rašaja the o manuša te na predžan e hraŕica, hoj pes te dochuden upre, bo len marava.”

25 Avke o Mojžiš geŕa tele a phenda oda le manušenge.

20

O deš prikazaŋja le Devleskere

- ¹ O Del vakerelas savore kala lava:
- ² “Me som o RAJ, tiro Del, savo tut il’a avri andral o Egipt, kaj sanas otroka.
- ³ Na ela tut aver devla, ča jekh me!
- ⁴ Na kereha peske ŋisava modla aŋi obrazis olestar, so hin upre pro ŋebos, tele pre phuv abo andro paŋi telal! ⁵ Na band’oha anglal lende aŋi na lašareha len, bo me som o RAJ, tiro Del, o Del, savo žarlinel a savo vaš le dadengere bini marel le čhaven andro trito the štarto pokoleŋje ole džhenengere, save man našti avri ačhen.
- ⁶ Ale o pačivalo kamiben presikavav ezera pokoleŋenge, save man kamen a dolikeren mire prikazaŋja.
- ⁷ Na phenaha andral o muj ča avke o nav le RAJESKERO, tire Devleskero, bo o RAJ marela dojekhes, ko lela le Devleskero nav hijaba andro muj!
- ⁸ Leper tuke pro Šabbat, hoj les te sentňares!
- ⁹ Šov dživesa kereha savori tiri buči ¹⁰ a eftato džives hin o Šabbat prekal o RAJ, tiro Del. Na kereha ŋisavi buči aŋi tu, aŋi tire čhave, aŋi tire čhaja, aŋi tire sluhi, aŋi tiro dobitkos, aŋi o cudzincos, savo dživel maškar tumende. ¹¹ Se o RAJ kerđa tel o šov džives o ŋebos the e phuv, o moros a savoro, so hin andre, a pro eftato džives peske

odpočovinda. Vašoda o RAJ požehňinda o Šabbat a sentňarda les.

12 De pačiv tira da the le dades, hoj but te džives pre phuv, so tuke dela o RAJ, tiro Del!

13 Na murdareha!

14 Na kereha lubipen!

15 Na čoreha!

16 Na svedčineha klamišagoha pre aver manuš!

17 Tire jakha te na kamen nič, so hin avreskero; te na kamen aňi leskero kher, aňi leskera romňa, aňi leskere sluhen, aňi leskera gurumňa abo somaris, aňi nič aver!”

18 Sar o manuša šunde o hromi the o zoralo hangos la trubakero a dikhle o bleski the o thuv andral o verchos, igen izdranas daratar a ačhenas dural. 19 Akor phende le Mojžišoske: “Tu amenca vaker a amen šunaha. Te na vakerel amenca o Del, hoj te na meras.”

20 O Mojžiš lenge odphenda: “Ma daran tumen, se o Del tumen avla te probalinel (skušinel), hoj te daran lestar a te na keren buter o bini.”

21 Avke o manuša ačhenas dur a ča o Mojžiš džalal paš e kali chmara, andre savi sas o Del.

Pal o oltaris

22 Palis o RAJ phenda le Mojžišoske: “Kada phen le Izraelitenge: ‘Dikhlan, hoj tumenca vakeravas andral o ņebos. 23 Ma keren peske ņisave avre devlen paš mande: aňi rupune aňi somnakune.

24 Kereha mange la čikatar oltaris a obetineha upre o labarde the smiromskere obeti, peskere bakren the dobitkos. Ker oda

všadzik, kaj tuke phenava, hoj man te lašares, akor me avava a požehņinava tut. ²⁵ Te mange ačhaveha oltaris le barendar, ma priker len. Bo te ola bara prikereha tire sersamoha, imar na ena sentne. ²⁶ Ma džā upre ko oltaris pal o garadiči, bo te ada kereha, dičhola, so tut hin tel o gada.’ ”

21

Pal o Hebrejike otroka

¹ O RAJ mek diņa kale zakoni peskere manušenge:

² Te cineha Hebrejike otrokos, služinela tuke šov berš, ale pro eftato berš les premukeha a na mangeha vaš leske ņisave love. ³ Te ke tu avla korkoro, džala tutar het korkoro, a te avla ke tu la romňaha, džala het the laha. ⁴ Ale te leskero raj leske diņa romňa a laha les sas muršora the čhajora, akor odi džuvli the o čhave ačhena ole rajeske a o murš džala odarik het korkoro.

⁵ Ale te oda otrokos phenela, hoj na kamel odarik te džal het, bo peske zakamla peskere rajes a peskera romňa the le čhaven, ⁶ akor les leskero raj mušinel te anel pro than, kaj lašaren le Devles, a ode leske pro vudar abo pre zarubňa la suvaha mi premarel o kan. Avke ela leskero otrokos imar calo peskero džživipen.

⁷ Te vareko bikenela peskera čha sar otrokiňa, na džala het avke sar o muršikane otroka. ⁸ Te na ela pre dzeka peskere rajeske, savo la peske cinda, mi domukel, hoj te el cimen avri, ale našti la bikenel le cudzincenge, bo lake na

dolikerdahas peskero lav. ⁹ Te la lela peskere časke, mušinel pašal late te kerel sar pašal peskeri čhaj. ¹⁰ Te peske oda murš lela avra romňa, naši del la ešebnona frimeder pravos pro chaben, gada the andro hados sar la dujtona. ¹¹ Te oda murš kala trin veci na dolikerela, odi džuvli šaj lestar džal het a na mušinel leske te počinel nisave love.

Pal o manušeskero the džvirinakero dživipen

¹² Te vareko demela varekas avke, hoj merela, mušinel tiš te merel. ¹³ Te pes oda ačhila, choc ov na kamla les te murdarel, ale o Del oda domukla, sikavava tuke than, kaj oda manuš šaj denašel. ¹⁴ Oda dženo, ko sas choľamen pre peskero pašutno a murdarđa les, mušinel te merel, a choc denašla ko oltaris*, odle les odarik a mušinel the avke te merel.

¹⁵ Dojekh dženo, ko demela peskere dades abo da, mušinel te merel.

¹⁶ Oda, ko čorela varekas a palis les bikenela, abo ole manušes arakhena ke leste, mušinel te merel.

¹⁷ Dojekh, ko košela peskere dades vaj peskera da, mušinel te merel.

¹⁸ Te pes o murša maškar peste vesekedinena a jekh demela avres le bareha abo le vasteha avke, hoj na merela, ale ačhela te pašlol pro hados, ¹⁹ ale palis uštela pal o hados a šaj phirela avral la pacaha, oda dženo, ko leske oda kerđa, na ela vinovato. Ale mušinel leske te prepočinel vaš o

---

* **21:14** Paš o oltaris les ňiko naši kerelas ňič.

časos, so naši kerel buči, the vaš oda, so leske kampela, hoj te sastol avri.

²⁰ Oda dženo, ko demela peskere otrokos abo peskera otrokiña la pacaha avke, hoj leske takoj merela tel o vasta, mušinel te el potrestimen.

²¹ Ale te oda otrokos dživela jekh abo duj džives, leskero raj na ela potrestimen, bo sas leskero otrokos.

²² Te pes o murša maškar peste marena a demena varesava khabña džuvľa a oj našavela peskere čavores, ale oj korkori oda predživela, oda dženo mušinel te počinel oda, so lestar mangela lakero rom – ajci, keci domukena o sudci. ²³ Ale te odi džuvľi merela, o trestos ela o dživipen vaš o dživipen, ²⁴ e jakh vaš e jakh, o dand vaš o dand, o vast vaš o vast, o pindro vaš o pindro, ²⁵ o labardipen vaš o labardipen, e rana vaš e rana a e dukh vaš e dukh.

²⁶ Te vareko demela peskere otrokos abo otrokiña pal e jakh avke, hoj les korarela, mušinel les vaš e jakh te premukel. ²⁷ A te peskere otrokoske abo otrokiñake demela avri o dand, mušinel len vaš o dand te premukel.

²⁸ Te varekas o bikos murdarela le rohenca, mušinel te el murdardo le barenca a leskero mas pes naši chal, ale oda dženo, kaskero sas o bikos, na ela vinovato. ²⁹ Ale te oda bikos angloda džalas pro manuša a o nipi dovakerenas le chulajiske, a ov les na phandľa andre ohrada, a o bikos murdarela muršes vaj džuvľa, mušinel te el murdardo le barenca a the o chulaj mušinel te merel. ³⁰ Ale oda dženo šaj cinel avri peskero dživipen avke, hoj počinela ajci, keci pes lestar

mangela. ³¹ Te o bikos murdarela varesave čhas abo čha, mušinelá pes tiš te kerel pal kada zakonos. ³² Te o bikos murdarela otrokos abo otrokiña, mušinel te počinel ole dženeske, kaskero sas o otrokos, tranda (30) rupune a le bikos mušinen te murdarel le barenca.

³³ Te vareko odučharelá abo kopalinela avri chañig a na učharelá la andre a perela andre o bikos abo o somaris, ³⁴ oda dženo, kaskeri hiñi e chañig, mušinel te počinel rupune ole dženeske, kaskero sas o džviros, a oda murdalo džviros ačhela leske.

³⁵ Te varesavo bikos murdarela aver dženeskere bikos, le džide bikos bikenena a o love the le murdale bikos maškar peste ulavena (rozdelinena). ³⁶ Ale te pes džanelas, hoj oda bikos angloda avke kerelas a leskero chulaj pre leste na merkinelas, mušinel vaše te počinel – o bikos vaš o bikos – a o murdalo bikos ačhela leske. ³⁷ Te vareko čorela le bikos abo bakrores a murdarela vaj bikenela les, mušinelá te del pale vaš jekh bikos pandž a vaš jekh bakroro te del pale štar.

22

Zakoni pal o majetkos

¹ Te ole dženes prichudena, sar čorel, a zrañinena avke, hoj merela, oda dženo na ela vinovato vaš leskero meriben, ² ale te pes kada ačhela sar imar vidñisałola, ela vaš oda vinovato.

Oda, ko čorđa, mušinel vaš oda te počinel. Te les na ela sar te počinel, mušinelá te el bikemen vaš ajci love, keci monas o čorde veci. ³ Te pes ke

leste arakhela o čordo džviros, či bikos, somaris vaj bakro, mušinela vaše te visarel pale duvar ajci.

⁴ Te vareko pasinela peskere dobitki a mukela len te džal te chal avri e cudzo maľa abo e viňica, avke oda dženo mušinela te visarel pale peskere nekfeder ulipnastar pal e maľa the viňica.

⁵ Te vareko labarela peskeri maľa a odi jag predžala prekal o kraki a chudela te labol avreskeri maľa, a zlabola leske o điv či pro kopi vaj pre maľa, oda dženo, ko kerđa odi jag, mušinela te visarel pale vaš savoro, so zlabila.

⁶ Te vareko dela aver dženeske te garuvel o rup abo aver veci a te vareko aver leske andral o kher len čorela, a te chudena ole dženes, savo čorelas ola veci, mušinela leske te visarel pale duvar ajci. ⁷ Ale te les na prichudena, ela privičimen oda dženo, kaske sas dine ola veci, anglo Del a mušinela te phenel čačipen, hoj ov na iľa aver dženeskere veci. ⁸ Te hin varesavo vesekedišagos pal o barvalipen, či džal pal o gurumňa, somaris, bakro, gada, abo vareso aver, pal soste sodujdžene phenena: “Oda hin miro,” akor sodujdžene mi džan anglo Del. Oda dženo, pre kaste sikavela o Del, hoj hino vinovato, mušinela te del aver dženeske duvar ajci.

⁹ Te vareko dela avre manušeske te stražinel le somaris, le bikos, le bakres, abo avre džviros, a te oda džviros murdalola, abo ela zraňimen, abo les čorena, a na ela švedkos, ¹⁰ oda manuš mušinel te lel vera anglo Del, hoj le džviros na čordă. Akor oda, kaskero sas o džviros, mušinel oda te prilal a oka manuš leske na mušinela te del pale. ¹¹ Ale te leske čačes čordă, mušinela

leske vaš oda te visarel pale. ¹² Te les čačes o dzivo džviros rozčhingerđa, ov len mušinel te sikavel ole dženeske, kaskere sas, hoj leske te pačal. Akor na mušinela leske te visarel pale.

¹³ Te vareko peske lela kečeň le džviros avre manušestar a o džviros ela zrañimen abo murdalola a leskero chulaj na ela paš oda, mušinela leske te počinel ajci, keci molas. ¹⁴ Ale te pes oda ačhela akor, sar o chulaj ela paš oda, na mušinela vaš oda te počinel. Te o džviros sas dino kečeň vaš o love, na mušinela buter te počinel le chulajiske.

Aver zakoni

¹⁵ Te varesavo murš pašlola la pačivala čhaha, savi mek na sas mangadi, mušinela la te lel romňake, a te počinel lakere dadeske vaš late.

¹⁶ Ale te la ňisar na kamela lakero dad leske te del romňake, oda murš the avke počinela ajci, keci pes počinel vaš e pačivali čhaj.

¹⁷ La čarodejňička na mukeha te dživel.

¹⁸ Te vareko pašlola le džviroha, mušinel te merel.

¹⁹ Te vareko obetinela avre devlence a na ča le RAJESKE, mušinel te merel.

²⁰ Pro cudzincos na džaha zorales aňi na trapinena les, bo the tumen sanas cudzinci andro Egipt.

²¹ La vdova aňi le široten ma trapinen, ²² ale te oda kereha, me čačes šunava avri lengero roviben, te on vičinena pre ma. ²³ Akor miri choli labola pre tumende avke, hoj murdarava tumen la šablaha, hoj tumare romňa ačhena vdovi a tumare čhave ena široti.

²⁴ Te deha kečeň varekas čores mire manušendar maškar tumende, ma liker tut ke leste sar užerňikos: Ma le lestar buter, ale ča ajci, keci les diňal kečeň. ²⁵ A te leha varekastar o plaštos sar e zaloha, de leske les pale, medik na zadžala o kham. ²⁶ Se les nane nič aver, ča oda jekh plaštos, saveha pes učarel. Sar šaj džal te sovel? Te ov vičinela ke mande, šunava les avri, bo som lačhejileskero.

²⁷ Ma vaker namištes pro Del a ma koš tire vodcas.

²⁸ Ma zaliker mange te del o dari peskere divostar, molatar abo olivove olejostar. Mušines mange te del peskere ešebne (perše) čhas ²⁹ a ker avke the tire bikoha the bakreha. Efta džives ela paš peskeri daj a pro ohtoto džives mange les deha.

³⁰ Aven mire manuša. Ma chan mas olestar, so o dzive džvirini rozčingerde pre maľa, ale čhiven les le rikonenge.

23

Te na previsaren o čačipen ňikaske

¹ Ma rozlidža nalačo hiros. Na pomožineha le manušeske, savo hino vinovato, oleha, hoj svedčineha falošnones.

² Ma liker tut paš aver džene, choc hine but, hoj te keres o nalačo. Sar svedčines pro sudos, ma previsar prekal lende o čačipen, ³ aňi ma zaačh tut vaš ňikaske pro sudos vaš oda, hoj hino čoro manuš.

⁴ Te arakheha tire ňeprijateľiskere bikos abo somaris, mušines leske len te anel pale. ⁵ A te dikheha, hoj o somaris tire ňeprijateľiskero

perel tel o veci, save lidžal, ma odvisar pes lestar, ale pomožin leske les te hazdel upre.

⁶ Ma previsar o čačipen le čore manuškero vaš leskeri veca pro sudos. ⁷ Mi el tutar dur o falošna lava. Ma murdar oles, ko nane vinovato a hino čačipnaskero, bo odsudzinava oles, ko oda kerela.

⁸ Ma de tut te prepočinel, bo oda korarel the olen, kas hin phundrade o jakha, a previsarel o lava le čačipnaskere manuškere.

⁹ Ma trapinen le cudzincos. Džanen mištes, sar pes šunel oda cudzincos, bo korkore sanas cudzinci andro Egipt.

Pal o eftato berš the Šabbat

¹⁰ Šov berš sadzineha pre tiri mała a skideha pal late savoro ulipen, ¹¹ ale andro eftato berš pre mała na kereha nič. Mi chan pal late tire čore manuša a mi chan o malakere džvirini oda, so ačhela pal lende. Avke ker la viñicaha the le olivakere stromenca.

¹² Šov džives ker tiri buči, ale pro eftato džives ma ker nisavi buči, hoj peske te odpočovines tu, tiro bikos the somaris, o čhavo tira služkakero the o cudzincos.

¹³ Keren savoro, so tumenge prikazindom! O nava avre devlengere ma leperen a aňi len te na šundol andral tumaro muj!

Pal o trin bare inepi

¹⁴ Trival andro berš oslavineha o inepi pre miri pačiv.

¹⁵ Dolikereha o Inepos pal o Mare bi o Droždi andro časos, so sas dino, andro čhon Abib,

bo andre oda čhon avl'al avri andral o Egipt. Efta dživesa chaha ola mare, avke sar tuke prikazindom.

Našti man aves te lašarel bijal e obeta.

¹⁶ Palis oslavineha o Inepos la Žatvakero, sar chudena te skidel o ešebno (peršo) ulipen peskera bučatar, so sadzindal pre maša.

Pro agor le beršeske oslavineha o Inepos la Žatvakero*, akor sar skideha upre o ulipen.

¹⁷ Sako berš, andre kala inepi, mušinen savore tumare murša te avel anglo RAJ, tumaro Del, hoj man te lašaren.

¹⁸ Ma av te obetinel mange rateskeri obeta jekhetane le droždengere mareha. O žiros le ineposkera obetatar na mukeha dži tosara.

¹⁹ Sako berš aneha andro Chramos le RAJESKERO, peskere Devleskero, nekfeder veci peskere ešebne ulipnastar.

La terňa kozica ma tav andre lakera dakero thud.

O RAJ lenge dovakerel a del lav

²⁰ Bičhavav angle tu le aňjelos, hoj tut te chraňinel pro drom, a te anel tut pre oda than, savo tuke pririchtindom. ²¹ Ale merkinen pre leste a šunen, so tumenge phenela. Ma vzburinen pes pre leste, bo na odmukela tumenge, se bičhađom les mira autoritaha. ²² Ale te les šunena a kerena savoro, so tumenge phenela, akor me man marava savore tumare űeprijatelēnca a ačhavava man pre ola, ko pes ačhaven pre tumende. ²³ Se miro aňjelos džala

---

* **23:16** Oda hin o inepos Sukkot.

angle tumende a lidžala tumen andre phuv le Amorejengeri, le Chetitanengeri, le Perizejengeri, le Kanaančanengeri, le Chivijengeri the le Jebusejengeri, saven zničinava. ²⁴ Ma bandūven angle lengere devla a aņi ma služinen lenge. Ma keren avke sar on! Ale mušinen te zničinel ole modlen a te phagerel lengere sentne slupi. ²⁵ Te služinena ča le RAJESKE, peskere Devleske, me tumenge požehņinava o chaben the o paņi a o nasvaliben tumendar odlava. ²⁶ Akor andre tumari phuv aņi jekh džuvļi, savi ela khabņi, na našavela peskere čhavores a ņisavi džuvļi na ela bi o čhave. A dava tumenge but te dživel.

²⁷ Me kerava, hoj tumare ņeprijaťela tumendar darana a ela maškar lende balamuta (zmetkos), sar pes lenca marena. Kerava, hoj pes tumendar visarena a denašena het. ²⁸ Bičhavava pre lende le sršņen, hoj te traden avri le Chivijen, Kanaančanen the le Chetitanen. ²⁹ Na tradava len avri tumendar tel jekh berš; te oda kerdomas, e phuv ulahas sar e pušťa a e dzivo džvirina ode ulahas but pre tumende. ³⁰ Ale tradava len avri po sikra tumendar dži akor, medik tumen na avena buter, hoj te zalen peske odi phuv.

³¹ Tumari phuv ela le Lole Morostar dži paš o moros, kaj bešen o Filišťinciť a la pušťatar dži ko paņi Euftrat, bo me andre tumare vasta dav ole manušen, save ode bešen, hoj len te traden avri. ³² Ma phanden e zmluva lenca, aņi lengere devlenca. ³³ Ma domuken ole manušen te bešel andre tumari phuv, bo te oda kerena,

---

† 23:31 O Stredozemno Moros

on tumen scirdena, hoj te keren binos angle ma. Te služinena lengere devlence, oda ela prekal tumende e pasca.

24

O RAJ phandel e zmluva

¹ Palis o RAJ le Mojžišoske phenda: “Aven ke ma upre pro verchos tu, o Aron, o Nadab, o Abihu the o eftavardeš (70) Izraelike vodci a dural bandona angle ma a lašarena man. ² Ča tu korkoro ke ma aveha pašeder a ňiko aver. O manuša te na aven upre pro verchos.”

³ O Mojžiš avla ko manuša a vakerelas lenge savore le RAJESKERE lava the zakoni. Savore manuša odphende jekhe hangoha: “Keraha sa, so phenda o RAJ.” ⁴ Akor o Mojžiš pisinda savore lava, so o RAJ vakerelas.

Sig tosara uštila a paš o verchos ačhada oltaris the dešuduj (12) sentne slupi prekal o dešuduj Izraelike kmeňi. ⁵ Palis bičhada terne Izraeliten, hoj te anen le RAJESKE o labarde obeti a te murdaren terne biken pre smiromoskeri obeta. ⁶ Avke o Mojžiš ila jepaš ole ratestar a čhida andro čare, a aver jepašeha pokropinda o oltaris. ⁷ Palis ila o zvitkos le Devleskere zakonenca a zoraha genelas anglo manuša. On phende: “Šunaha the keraha savoro, so o RAJ phenda.”

⁸ Akor o Mojžiš ila o rat andral o čare, pokropinda le manušen a phenda: “Kada hin o rat la zmluvakero, savi o RAJ phandla tumenca, savi hiňi zathodi pre savore kala prikazaňja.”

⁹ Palis gele pro verchos o Mojžiš, o Aron, o Nadab, o Abihu the o eftavardeš (70) Izraelike vodci ¹⁰ a dikhle le Izraeloskere Devles. Tel leskere pindre sas sar te zafiriskeri dlažba, belavo sar žužo ņebos. ¹¹ O RAJ na hazdña pro Izraelike vodci o vast, choc les dikhle. Palis chanas the pijenas.

¹² Avke o RAJ phenda le Mojžišoske: “Av ke ma pro verchos a ačh ode. Dava tuke o zakonos the o prikazaŋja, so pisindom pro barune tabli, hoj te siklon.”

¹³ Avke o Mojžiš the leskero služobňikos o Jozua uštile a o Mojžiš geľa pre le Devleskero verchos. ¹⁴ A le vodcenge phenda: “Ačhen kade, medik pes na avaha pale. Ēla tumenca o Aron the o Hur a te ela tumen vareso, džan pal lende.”

¹⁵ Sar o Mojžiš geľa upre pro verchos, e chmara zaučharda o verchos. ¹⁶ Le RAJESKERI slava avľa tele pro verchos Sinaj a šov džives les zaučharelas la chmaraha a pro eftato džives o RAJ zvičinda pro Mojžiš andral e chmara. ¹⁷ Le RAJESKERI slava pes le Izraelitenge dičholas sar e jag, so zlabarel pro agor le verchoske. ¹⁸ O Mojžiš geľa andre chmara a geľa upre pro verchos a sas ode saranda (40) dživesa the rača.

25

O dari prekal o Sentno Stanos

¹ O RAJ phenda le Mojžišoske: ² “Phen le Izraelitenge, hoj prekal ma te kiden avri o dari. Prilen oda dojekhestar, ko man kamel te del korkoro pestar. ³ Kajse dari prilen: Somnakaj, rup, bronzos, ⁴ fjalovo, ľoli the purpurovo

vlna, sane pochtana, kozakere bala, ⁵ Ioli cipa le baranostar, cipa le tuleñistar, akacijakere kašta, ⁶ olejos prekal o lampi, koreñje prekal o olejos te pomakhel the pro voňavo kadidlos, ⁷ onixoskere the aver dragane bara pro efodos the pre rašajiko žeba.

⁸ A mi keren mange o Sentno Stanos, hoj te dživav maškar tumende. ⁹ O Sentno Stanos the savore veci andre kerena pal oda planos, so tuke sikavava.”

E Archa la Zmluvakeri

¹⁰ “Le akacijakere kaštestar keren e Archa 110 centimetri džindardī, 66 centimetri buchli the 66 centimetri uči. ¹¹ Obthoy la andral the avral le žuže somnakaha a pašal late ker somnakuno pasos. ¹² Kereha prekal late the štar somnakune kariki, so zachudeha pre lakere pindre: duj pre jekh sera a duj pre aver sera. ¹³ Palis kereha o družki le akacijakere kaštestar a obcirdeha len le somnakaha. ¹⁴ O družki zaispideha andro kariki pal soduj seri, hoj pes te del te hordinel. ¹⁵ O družki ačhena andre ola kariki, našti len te lel avri. ¹⁶ Andre Archa la Zmluvakeri thoveha o duj barune tabli le prikazañjenca*, save tuke dava.

¹⁷ O kritos, saveha pes učharela e Archa, kereha le žuže somnakastar 110 centimetri džindardo the 66 centimetri buchlo. ¹⁸ Le žuže somnakastar kereha duje cheruben pro soduj agora pro kritos la Archake. ¹⁹ Jekh cherubos kereha pre jekh agor a dujto pre aver, a kereha len jekhetane le Archakere kritoha.

---

* **25:16** E Hebrejiko čhib: o Svedectvo

²⁰ Ole cherubenge ena rozcirdle o kridli upre a zaučharena lenca e Archa. Ena visarde le mujeha ke peste a dikhena pro kritos. ²¹ Le kritoha učhareha e Archa a thoveha andre o barune tabli†, save tuke dava. ²² Ode man tuha arakhava a le kritostar maškar o cherubi tuke dava mire prikazaňja prekal o Izraeliti.”

O skamind prekal o sentna mare

²³ “Kereha o skamind le akacijakere kaštestar 88 centimetri džindardo, 44 centimetri buchlo the 66 centimetri učo. ²⁴ Obthoveha les le žuže somnakaha a pašal leste kereha somnakuno pasos ²⁵ a pašal o skamind kereha lišta buchli sar e burňnik a pre late o somnakuno pasos. ²⁶ Pre late kereha štar somnakune kariki, save prithoveha ko rohi paš leskere štar pindre. ²⁷ Pašes paš e lišta ena o kariki, andre save pes thovena o dručki, hoj pes te del te hordinel o skamind. ²⁸ O dručki kereha le akacijakere kaštestar a obcirdeha len le somnakaħa. ²⁹ A mek ĸereha le žuže somnakastar o taňira, o kuća, o čarore the o džbani pre moľakeri obeta. ³⁰ Pre oda skamind thovena o sentno maro, hoj furt te el angle mande.”

O somnakuno momelaris

³¹ “Kereha somnakuno momelaris le žuže somnakastar. Calo momelaris mušinel te el avrimardo jekhe kotorestar: o maškaruno kotor, o podstavcos, o rameni, the o kvitki le pučickenca. ³² Pro momelaris ker šov rameni. O rameni avena avri le maškarune kotorestar, trin pal jekh sera a trin pal aver sera. ³³ Pro ešebno (peršo)

---

† 25:21 E Hebrejiko čhib: o Svedectvo

ramenos ela kerde trin kvitki le pučikenca le mandlendar; pro dujto ramenos tiš ela kerde trin kvitki le pučikenca le mandlendar. Kavke ela kerdo pre savore šov rameni, so aven avri le maškarune kotoreštar. ³⁴ Pro maškaruno kotor ela kerde štar kučora, so dičhon sar kvitki le pučikenca le mandlendar. ³⁵ Jekh pučikos ela tel o ešebna duj rameni maškaral, kaj pes zachudel o rameni, a avke ela the tel e dujto para the trito para. ³⁶ O momelaris le ramenca the le kvitkenca mušinel te el kerdo jekhe kotorestar le žuže somnakastar.

³⁷ Pro momelaris ker efa lampi. O lampi thoveha avke, hoj te švicinen anglo momelaris. ³⁸ Ker paš leste the o silavis prekal o momelarikere knoti the cikne lopatki le žuže somnakastar. ³⁹ O momelaris the savoro, so kampil paš leste, ker tranda the pandž (35) kilendar† le žuže somnakastar. ⁴⁰ Merkin pre oda, hoj te el kerdo sa pal oda planos, so tuke sikadom pro verchos.”

26

O lepedi prekal o Sentno Stanos

¹ “O Sentno Stanos kereha le deše lepedendar, so ena kerde le sane pochtanendar la fjalova, loľa the purpurova vlnatar, pre save o majstros šukares sivela le cheruben. ² Dojekh lepeda ela dešuduj (12) metri džindardi a duj metri buchli. Avke ena kerde savore lepedi. ³ Pandž lepedi ena zaside jekhetane a aver pandž tiš. Avke

---

† 25:39 Oda hin jekh talentos.

lendar ena duj bare lepedi. ⁴ Pro agor jekha bara lepedake prisiveha fjalova kariki. Kada kereha the pre jekh agor pre dujto bari lepeda. ⁵ Siveha penda (50) kariki pro agor jekha lepedake the pro agor dujta lepedake avke, hoj o kariki te en jekh angle aver. ⁶ Ker penda somnakune čati, savenca sphandeha o bare lepedi avke, hoj o Stanos ela jekh.

⁷ O Stanos upral zaučhareha la lepedaha, so ela kerdī la kozakere balendar. Kajse lepedi kereha dešujekh (11) ⁸ a dojekh ela dešutrin (13) metri džindardī a duj (2) metri buchli. ⁹ Palis ole lepedendar zasiveha pandž jekhetane a aver šov tiš zasiveha jekhetane, avke lendar ena duj bare lepedi. Sar zaučhareha o Stanos, šovto lepeda anglo Stanos prethoveha pro jepaš. ¹⁰ Siveha penda (50) kariki pro agor jekha bara lepedake, a aver penda siveha pro agor dujta bara lepedake. ¹¹ Ker penda bronzune čati; o čati thov andro kariki a lenca prichudeha ke peste o lepedi. ¹² Oda so ačhela buter la dujta bara lepedatar, mi el figimen pre paluñi sera le Sentno Stanoskeri. ¹³ E Sentno Stanoskeri lepeda ela jekh laktos* buchleder sar o Sentno Stanos a ačhela te figinel pal soduj seri a avke zaučharela calo Sentno Stanos.

¹⁴ Ker aver duj lepedi, hoj pes lenca o Stanos te učarel andre. Ešebno (peršo) kereha la loľa sfarbimen baranoskera cipatar a upral late ela e lepeda le tuleňoskera cipatar.”

O rami prekal o Sentno Stanos

* **26:13** Oda hin 55 centimetri.

15 “Kereha o rami le akacijakere kaštestar prekal o Sentno Stanos. 16 Dojekh ramos ela 4 metri džindardo a 66 centimetri buchlo. 17 Kereha duj jednaka kaštune rameni, so hine zachudle jekhetane le maškarune kaštorencu. Pre savore rami ena kala rameni. 18 Ker biš (20) rami prekal e južno sera. 19 Prekal ole biš rami ker saranda (40) rupune podstavci – duj tel dojekh ramos prekal leskere duj pindre. 20 The prekal e severno sera ker biš rami 21 the saranda rupune podstavci – duj tel dojekh ramos. 22 Kereha šov rami prekal e paluňi sera pro zapados 23 a paš oda kereha mek duj rami pro rohi pre paluňi sera. 24 Mušinen te el prephandle andre peste le karikenca telunestar dži upre. Kavke len kereha a thoveha pro soduj rohi. 25 Savore rami pre paluňi sera ena očno a ena thode pro dešušov (16) rupune podstavci – duj tel dojekh ramos.

26 Le akacijakere kaštestar kereha o druki prekal o Sentno Stanos: pandž pre severno sera, 27 pandž pre južno sera a pandž pre zapadno paluňi sera. 28 Maškaruno drukos predžala prekal o maškar le ramenge a oda jekhe Stanoskere agorestar dži ke aver. 29 O rami obcirdeha le somnakaha a kereha upre somnakune kariki, andre save pes thovena o druki, so ena tiš obcirdle le somnakaha.

30 O Sentno Stanos kereha pal oda planos, so tuke sikađom pro verchos.”

O veci andro Sentno Stanos

³¹ “Kereha the o pochtan la fjalova the loľa the purpurova vlnatar, pre save o majstros šukares sivela le cheruben. ³² Figineha les pro štar somnakune slupi le akacijakere kaštestar. The o hačiki upre ela somnakune. O slupi ačhena pro štar rupune podstavci ³³ a o pochtan figin pro hačiki, hoj te rozulavel o Sentno Than le Neksentneder Thanestar a pal leste thoveha e Zmluvakeri Archa le duje barune tablenca. ³⁴ E Archa zaučhareha lakere kritoha. ³⁵ Anglo Neksentneder Than thoveha o skamind pre severno sera a o momelaris pre južno sera.

³⁶ Anglo than, sar pes džala andro Stanos, kereha o pochtan la fjalova, loľa the purpurova vlnatar a upre siveha šukar veci. ³⁷ Hoj te figines oda pochtan, kereha pandž slupi le akacijakere kaštestar a obcirdeha len le somnakaha a kereha upre the o hačiki le somnakastar. Kereha prekal o slupi pandž podstavci le bronzostar.”

27

O oltaris pro labarde obeti

¹ “Palis kereha le akacijakere kaštestar oltaris. Mušinel te el kerdo andre kocka 2,2 metri džindardo the 2,2 metri buchlo a 1,3 metros učo. ² Upral pal leskere štar agora kereha po jekh rohos, ajse sar hin le biken. Kala rohi the o oltaris ela kerdo jekhe kotorestar a obthoven calo oltaris le bronzoha. ³ Ker the bare čare pro prachos, lopati, cikne čare, vidli the cikne lopatki pro angara. Savoro sersamos ker le bronzostar. ⁴ Kereha bronzuňi rošta a pre lakere rohi

prithoven štar bronzune kariki. ⁵ E rošta thoveha andral tel e obruba maškar o oltaris. ⁶ Prekal o oltaris ker o družki le akacijakere kaštestar a obcirde len le bronzoha. ⁷ O družki pes zašpidela andro kariki, so ena pal soduj seri pro oltaris, hoj pes te prehordinel. ⁸ Ker les le deskendar sar phundrađi truhla, avke sar tuke sikađom pro verchos.”

Le Sentne Stanoskeri dvora

⁹ “Ker e dvora pašal o Sentno Stanos. Pre južno dvorakeri sera ker o lepedi le sane pochtanestar; jekh sera mi el džindardđi saranda the štar (44) metri ¹⁰ le biš (20) slupenca pro biš bronzune podstavci. O hačiki the o maškarune tički ko slupi mi en le rupunestar. ¹¹ Avke the pre severno sera ena biš slupi pro biš bronzune podstavci. O hačiki the o tički ko slupi mi en le rupostar.

¹² Pre zapadno dvorakeri sera ena o lepedi bišuduj (22) metri džindarde a deš slupi pro deš podstavci. ¹³ E angluđi dvora pro vichodos ela tiš bišuduj metri buchli. ¹⁴⁻¹⁵ Pro soduj vudareskere seri thoven o lepedi 6,6 metri džindarde pro trin slupi a pro trin podstavci.

¹⁶ O vudar ela le zavesendar, save ena džindarde eňa metri a ena kerde le sane pochtanestar, so ela šukares avrisido la belava, fjalova the loľa vlnaha, a ena figimen pro štar slupi a pro štar podstavci. ¹⁷ Savore slupi pašal e dvora mušinen te el zaphandle ke peste le rupune tičkenca. Lengere hačiki mušinen te el le rupostar a o podstavci le bronzostar. ¹⁸ E dvora mi el 44 metri džindardđi, 22 metri buchli

the 2,2 metri uči. Ola lepedi ena kerde le sane pochtanestar a o podstavci le bronzostar. ¹⁹ Savoro aver sersamos pre služba andro Sentno Stanos the o cilore prekal o Stanos the prekal e dvora, ena le bronzostar.”

O olejos andro momelaris

²⁰ “Prikazin le Izraelitenge, hoj tuke te anen nekfeder olivovo olejos pro momelaris, hoj furt te labol o svetlos. ²¹ O Aron the leskere čhave mušinen te merkinel, hoj odi lampa furt te labol andro Stanos anglo pochtan, so hino angle Archa. Ode anglo RAJ mušinel te el labardo o momelaris calo rat dži tosara. Kada prikazis mušinen te dolikerel o Izraeliti the lengere potomki pro furt.”

28

O rašajike gada

¹ “Prikazin, hoj le Izraelitendar te aven angle ma tiro phral o Aron the leskere čhave: o Nadab, Abihu, Eleazar the o Itamar, bo kamav, hoj mange te služinen sar rašaja. ² Le Aronoske kereha sentno ruchos, hoj te el urdo andro šukariben the andre pačiv. ³ Vičin savore krajčiren, saven diňom godaveripen a phen lenge, hoj te siven le Aronoske rašajiko ruchos, hoj mange te služinel sar rašaj. ⁴ Mi siven ajse ruchi: E rašajiko žeba andre brekh, so ela phandli le nekparedere rašajenge pašal o jilo, o efodos, o ruchos, o sido teluno gad, o turbanos the o sirimos. Kala gada kerena le Aronoske the leskere čhavage, hoj mange te služinen sar

rašaja. ⁵ Sa ela kerdo la belava, fjalova the loľa vlnatar, le somnakune thaveha the le sane pochtanestar.”

O efodos

⁶ “O efodos mi siven la belava, fjalova the loľa vlnatar, le somnakune thaveha the le sane pochtanestar. ⁷ Kerela pes upre duj katora, so pes zachudena pro vali a spojina pes le efodoskere uprune kotorenca. ⁸ O sirimos, saveha pes phandela o efodos pašal o per, mušinel te el sido la fjalova, loľa the purpurova vlnatar, le somnakune thaveha the le sane pochtanestar.

⁹ Leha duj onixoskere bara a randeha upre o nava le Jakoboskere čhavengere: ¹⁰ šov nava pre jekh bar a aver šov nava pro dujto bar šoroha, avke sar ulile. ¹¹ Kereha oda sar o majstros, savo randel avri o pečatidlos pro bara. Avke randeha avri pro soduj bara o nava le Jakoboskere čhavengere a palis len thoveha andro somnakune ramici. ¹² Palis prichudeha pro efodos pro phike o bara, so leperena le Izraeloskere čhaven. O Aron len hordinela pre peskere phike anglo RAJ, hoj len te leperel. ¹³ Kereha mek duj somnakune ramici ¹⁴ the duj lancici le žuže somnakastar. Kereha len sar prephandle špargi a prichudeha len pro ramici.”

E rašajiko žeba

¹⁵ “Sar o majstros kereha e žeba andre brekh, so ela phandli le nekbaredere rašaske pašal o jilo. Ola žebaha rodela avri oda, so o Del kamel. Kereha la la belava, fjalova the loľa vlnatar, le somnakune thaveha the le sane

pochtanestar. ¹⁶ Mušinel te el prethodo duvar andre kocka, džindardo the buchlo 22 centimetri. ¹⁷ Pre late thoveha andro štar šori dragane bara: andro ešebno (peršo) o rubinos, topasis, the smaragdos; ¹⁸ andro dujto malachitos, zafiris, the diamantos; ¹⁹ andro trito opalos, achatos, the ametistos; ²⁰ andro štarto chrizolitos, onixos the jaspisos. Thov len andro somnakune ramici. ²¹ Pre ola dešuduj (12) bara ena avrirandle o nava le Jakoboskere dešuduje čhavengere. Pre dojekh bar mušinel te el avrirandlo jekh kmeňoskero nav avke, sar pes kerel o pečatidlos.

²² Pre žeba kereha lancici le žuže somnakastar prephandle sar špargi. ²³ Mek kereha duj somnakune kariki a prisiveha len pre leskere duj uprune rohi ²⁴ a soduj somnakune špargi prichudeha ke ola kariki. ²⁵ Pro vali prichudeha o somnakune špargi pro somnakune ramici a avke len prichudeha anglunestar pro efodos. ²⁶ Ker duj somnakune kariki a prichude len andral pro soduj telune rohi la žebake paš o efodos. ²⁷ Ker mek duj somnakune kariki a prichude len pro anglune agora le efodoske ode, kaj hino zasido o efodos upral o sirimos. ²⁸ O kariki pre žeba prichude ko efodoskere kariki la belava špargaha avke, hoj te el upreder le sirimostar a te na pes e žeba čhalavel.

²⁹ Sar o Aron džala andro Neksentneder Than, urela pre peste kadi žeba, pre savi ena avrirandle o nava le Jakoboskere čhavengere. Akor me, o RAJ, mange furt leperava pre mire manuša.

³⁰ Andre žeba thovena o sentna losi, o Urim the

o Tummim, hoj te el le Aronoske paš o jilo, sar avela anglo RAJ andro Neksentneder Than. Avke o Aron furt hordinela e rašajiko žeba, hoj pes te dodžanel miri voľa prekal o Izraeliti.”

O plaštos

³¹ “Ko efodos ker plaštos a mi el calo la fjalova vlnatar. ³² Pro plaštos ela maškaral avrimuklo than pro šero, so ela sido zorale thaveha, hoj pes te na rozparinel. ³³ Pre teluno agor siveha granatoskere phaba la fjalova, loľa the purpurova vlnatar a maškar lende cikne somnakune zvončeki. ³⁴ Avke pes čerinena o phaba le zvončekenca pašal teluno agor le plaštoske. ³⁵ O Aron les urela, sar kerela e rašajiko služba. Sar avela anglo RAJ pro Sentno Than, abo sar džala avri, šundola lengero hangos pro znameňje, hoj na merela.”

E čelenka

³⁶ “Le žuže somnakastar ker somnakuňi čelenka a rande andre o lava, avke sar pes kerel o pečatidlos: ‘Sentno le RAJESKE.’ ³⁷ Prichudeha la la belava špargaha pre angluňi sera pro turbanos. ³⁸ E čelenka, so ela le Aronoste pro šero, sikavela, hoj ov lel pre peste e vina vaš o obeti, so namištes obetinena o Izraeliti. Avke me, o RAJ, prilava le Izraelitengere obeti.

³⁹ Siv leskero teluno ruchos the turbanos le loke pochtanestar a ker the farebno sirimos.”

O telune gada

⁴⁰ “Siv lenge o telune ruchi, o čapki the o sirimi, hoj le Aronoskere čhave te en urde andro

šukariben the andre pačiv. ⁴¹ Uri andre kala gada le Aron the leskere čhaven. Pomakh len, sentňar len a ačhav len sar rašajen, hoj mange te služinen.

⁴² Siv lenge telune gada, hoj len te učharen le perestar dži ko čanga, hoj te na dičhol lengero langipen. ⁴³ O Aron the leskere čhave hordinena o telune gada, sar džana andro Sentno Stanos abo sar džana ko oltaris the andro Neksentneder Than, hoj oleha te na keren binos a te na meren.”

Kada ela prikazis prekal o Aron the leskere potomki pro furt.

29

Sar te sentňaren le rašajen

¹ “Sar pomakhena rašajenge le Aron the leskere čhaven, hoj mange te služinen, leha sastes terne bikos the duje bakren bi e chiba. ² Le sane arestar kereha vajkeci mare bi o droždi le olivove olejoha the vajkeci bi o olejos; ker the sane marikla, so pomakheha le olejoha. ³ Ola mare thoveha andro košaris a an len angle mande, sar obetineha le bikos the duje bakren. ⁴ Paľis an le Aron the leskere čhaven anglo vudar le Sentne Stanoskero a obthov (omor) len le paňeha. ⁵ Uri pro Aron o teluno ruchos the o plaštos a upral uri o efodos the e rašajiko žeba. Paľis phand pašal leste o efodoskero sirimos. ⁶ Pro šero leske thov o turbanos a upral prichude e sentno somnakuňi čelenka. ⁷ Paľis le o olejos, čhor leske pro šero a pomakh les. ⁸ An the leskere čhaven a uri lenge o telune ruchi. ⁹ Paľis

phand o sirimos pašal o Aron the pašal leskere čhave a pro šero lenge thov o čapki. Lengero rašajipen ačhela pro furt.

Aleha sentňareha le Aron the leskere čhaven andre služba.

¹⁰ An terne bikos anglo Sentno Stanos a o Aron the leskere čhave mi thoven o vasta pre leskero šero. ¹¹ Murdareha les anglo RAJ paš o vudar, sar pes džal andro Sentno Stanos. ¹² Ole bikostar le sikra rat a pomakh le angušteha le oltariskere rohi. Čhiv avri o rat, so ačhela, paš o oltariskero zaklados. ¹³ Paľis le savoro žiro, so učharel leskere andrune kotora, o nekfeder kotor la pečinkatar the soduj ľadvini lengere žiroha, a kada savoro labar pro oltaris. ¹⁴ O mas, e cipa the o goja labar avri le taboristar. Kadi hiňi e obeta vaš o binos.

¹⁵ Paľis le jekhe bakres a o Aron the leskere čhave mi thoven pre leskero šero o vasta. ¹⁶ Murdar les a pokropin le rateha pašal calo oltaris. ¹⁷ Le bakres rozčhinger pro kotora, obthov (omor) leskere andrune kotora the o pindre a thov oda paš ola aver kotora the paš o šero. ¹⁸ Akor cale bakres labar pro oltaris. Oda hin e labardĭ obeta prekal o RAJ, e lačhi saga, e obeta kerdĭ la jagaha prekal o RAJ.

¹⁹ Paľis leha le dujte bakres a o Aron the leskere čhave mi thoven peskere vasta pre leskero šero. ²⁰ Murdar les, le sikra rat a pomakh leha le Aronoskero čačo (pravo) kan ode, kaj pes thovel o čeňa. Avke ker the leskere čhavage. Pomakh lenge the o angušť pre čačo vast the pro pindro. Oda rat, so ačhela, pokropin pašal calo oltaris.

21 Palis le oda rat, so hino pro oltaris, the o olejos a pokropin le Aron the leskere čhaven the lengere ruchi. Kavke ela o Aron a leskere čhave sentňarde lengere ruchenca.

22 Avke le o žiros le bakrestar, o žirošno chvostos, o žiros so zaučarel leskere androne kotora, o nekfeder kotor la pečinkatar, soduj ľadvini le žiroha the e čači čang. Kada ela o bakroro pro sentňariben. 23 Palis andral o košaris le marenca bi o drožďi, so hino thodo anglo RAJ, le maro bi o olejos, the maro le olejoha the sane marikľa. 24 De oda maro le Aronoske the leskere čhavage andro vasta. On oda mi hazden upre, hoj te sikaven, hoj oda hin sentňardo prekal o RAJ. 25 Palis le lendar oda daros a labar pro oltaris la labarďa obetaha sar voňavo obeta le RAJESKE. Kadi ela obeta kerďi la jagaha prekal o RAJ. 26 Palis hazde upre o bakreskero kolin, so sas obetimen pre le Aronoskero sentňariben, hoj te sikaves, hoj oda mas hino sentňardo prekal o RAJ. Kada kotor ela dino tuke.

27 O kolin, so hino hazdlo upre, the e čang, so hiňi diňi pre obeta, sentňar. Ola kotora le bakrestar ena sentňarde prekal o Aron the prekal leskere čhave. 28 Oda hino miro prikazis: O kolin the e čang furt ela o kotor le Aronoske the leskere čhavage, sar mire Izraelike manuša anena o chabeneskere obeti. Oda hino daros le manušendar mange, le RAJESKE.

29 Le Aronoskere rucha mi prelen leskere čhave pal leste, hoj andre lende te en pomakhle the sentňarde andre rašajiko služba. 30 Oda

čhavo, savo pal leste prelela e rašajiko služba a avela andro Sentno Stanos te služinel andro Neksentneder Than, mušinela efa dživesa oda ruchos pre peste te urel.

³¹ Palis le ole bakres pro sentňariben le rašajen ke služba, a tav leskero mas pro sentno than. ³² Oda mas the o mare andral o košaris chana o Aron the leskere čhave anglo vudar le Sentne Stanoskero. ³³ On mi chan oda, so sas obetimen vaš lengero odmukliben, sar sas sentňarde the ačhade andre rašajiko služba. Ńiko aver našti chal ole chabenastar, ča o rašaja, bo hino sentno. ³⁴ A te ole masestar abo le marestar ačhela dži tosara, labar oda pre jag. Našti pes oda chal, bo hino sentno.

³⁵ Le Aronoha the leskere čhavenča ker sa avke, sar tuke prikazindom. Efa dživesa pes sentňarena o rašaja. ³⁶ Sako džives, o manuša mušinen te anel terne bikos sar obeta vaš o binos. O oltaris obžužareha avke, hoj upre aneħa e obeta vaš o binos a pomakheħa les, hoj te el sentno. ³⁷ Efa dživesa obžužareha o oltaris, hoj les te sentňares. Avke ela o oltaris neksentneder. Savoro, so pes lestar chudela, ela sentno.

E sakodživeseskeri obeta

³⁸ Sako džives obetineħa pro oltaris duje jekhberšeskere bakroren: ³⁹ jekhes tosara a dujtones rači. ⁴⁰ Paš o ešebno (peršo) bakro prithov kilos sano aro, zmišimen litra olivove olejoha a rozčhiv litra mol sar molakeri obeta. ⁴¹ Dujte bakrores obetineħa rači – avke sar the e tosaraskeri obeta – la molaha the le areħa

mišimen le olejoha, so ela šukar saga: e obeta kerdi la jagaha prekal o RAJ.

⁴² Kadi labardi obeta anena sako džives paš o Sentno Stanoskero vudar anglo RAJ. Kerena oda pokoleñje pro pokoleñje. Ode man zdžava mire manušenca a ode vakerava tuha. ⁴³ Ode man arakhava le Izraelitenc a oda than ela sentno mira slavatar.

⁴⁴ Sentnarava o Sentno Stanos the o oltaris, a sentnarava le Aron the leskere čhaven, hoj mange te služinen sar rašaja. ⁴⁵ Me bešava maškar o Izraeliti a avava lengero Del. ⁴⁶ A sprindžarena, hoj me som o RAJ lengero Del, savo len ilom avri andral o Egipt, hoj te bešav maškar lende. Me som o RAJ, lengero Del.

30

O kadidloskero oltaris

¹ Palis kerena oltaris le akacijakere kaštestar prekal e kadidloskeri obeta. ² Mušinel te el kerdo andre kocka, 45 centimetri* džindardo the buchlo, a učo 90 centimetri. Ela les pro štar agora po jekh rohos, ajse sar hin le biken, so ena jekhe kotorestar le oltariha. ³ Calo oltaris obthov le žuže somnakaha a pašal leste ker somnakuno pasos. ⁴ Pal soduj seri prichude o somnakune kariki tel o pasos avke, hoj prekal o kariki te predžan o družki, hoj pes te del te hordinel. ⁵ O družki ker le akacijakere kaštestar a obcirdeha len le somnakaha. ⁶ O oltaris thov angle lepeda, so hiñi angle zmluvakeri Archa. Ode man tuha arakhava.

---

* **30:2** Oda hin jekh laktós.

⁷ Sako tosara, sar o Aron džala te pririchtinel o lampi, labarela pre leste o voňavo kadidlos. ⁸ O Aron les labarela pale the ke račate, sar džala te zalabarel e jag andro lampi. Kadi voňavo obeta anena furt anglo RAJ pal savore tumare pokoleňja. ⁹ Na obetinena upre aver kadidlos, aňi nisavi labardi abo chabeneskeri obeta, a aňi na choreha avri e molakeri obeta pre leste. ¹⁰ Jekhvar andro berš o Aron obžužarela o oltaris avke, hoj pokropinela o štar rohi le džviroskere rateha, so sas obetimen vaš o bini. Kada kerela sako berš, pal savore tumare pokoleňja. Kada oltaris ela neksentneder prekal o RAJ.”

O love prekal o Neksentneder Than

¹¹ Palis o RAJ phenda le Mojžišoske: ¹² “Sar zgeneha savore Izraeliten, hoj te džanes, keci hine, akor dojekh manuš pes mušinel te cinel avri anglo RAJ, hoj te na en marde le Devlestar, sar len zgeneha. ¹³ Dojekh, ko ela zgendo, mušinel te del jepaš šeklos† sar obeta, so hiňi hazdli upre prekal o RAJ. O love kempel te važinel pal oda, sar pes važinel andro Sentno Stanos. ¹⁴ O murša, kaške hin biš (20) berš a buter, ena zgende, a mušinen te del le RAJESKE kadi obeta. ¹⁵ O barvalo manuš na počinela buter, aňi o čoro frimeder, sar anena odi obeta prekal o RAJ. ¹⁶ Kala love kide avri le Izraeliten-dar a de pre služba andro Sentno Stanos. Me mange pre lende leperava, sar anena e obeta, so anel o smirom le RAJEHA.”

---

† **30:13** Oda hin jekh rupuňi minca.

E bronzuŕi nadoba

¹⁷ O RAJ phenda le Mojžišoske: ¹⁸ “Ker e bari bronzuŕi nadoba pro thoviben (moripen), so ačhela pro bronzuno podstavcos. Thov les maŕkar o Sentno Stanos the oltaris a čhiv andre paŕi. ¹⁹ O Aron the leskere čhave ode thovena o vasta the o pindre. ²⁰ Sar džana andro Sentno Stanos, muŕinen pes te thovel le paŕeha, hoj te na meren. Avke kerena, the sar džana ko oltaris te kerel e sluŕžba, hoj te keren e labardi obeta prekal o RAJ. ²¹ Muŕinen te thovel peske o vasta the o pindre, hoj te na meren. Kada ela prekal o Aron the prekal leskere potomki prikazis pro furt, pokoleŕnje pro pokoleŕnje.”

O sentno olejos pro pomakhlipen

²² O RAJ mek phenda le Mojžišoske: ²³ “Le nekfeder voŕavo koreŕnje, le ŕov kili saŕi mirha, trin kili voŕavo ŕkorica, trin kili voŕavo trŕtina ²⁴ the ŕov kili kassia – savoro vaŕin avke, sar pes vaŕinel andro Sentno Stanos. Zmiŕin oda le ŕtar litri olivove olejoha ²⁵ a avke kereha sentno olejos pro pomakhlipen – oda ela zmiŕimen voŕavo parfumos, avke sar kerel o olejkaris. Oda ela sentno olejos pro pomakhlipen. ²⁶ Pomakheha leha o Sentno Stanos the e Zmluvakeri Archa, ²⁷ o skamind leskere sersamoha, o momelaris leskere sersamoha, o kadidloskero oltaris, ²⁸ o oltaris pro labarde obeti leskere sersamoha, the e nadoba lakere podstavcoha. ²⁹ Sentŕareha len a ena sentne. Sa, so pes lendar chudela, ela sentno.

³⁰ Palis le Aron the leskere čhaven pomakheha a sentŕareha, hoj mange te sluŕžinen sar raŕaja.

³¹ Le Izraelitenge vaker: ‘Kada olejos ela pro

sentno pomakhlipen prekal miri služba pro furt. ³² Našti les čhoren avri pre chocsavo dženo a ole koreñjendar na kerena ñisavo aver olejos. Hino sentno a ačhela furt prekal tumende sentno. ³³ Te vareko kerela ole koreñjendar ajso olejos, abo pomakhlahas leha varekas, ko nane rašaj, oda manuš ela avritradlo mire manušendar.’ ”

O kadidlos

³⁴ O RAJ phenda le Mojžišoske: “Le ole voňave koreñjendar jednakones ajci živica, onixos, galbanos the žužo kadidlos. ³⁵ Olestar ker voňavo kadidlos, ajso sar kerel o olejkaris a zmišin le loneha, hoj te el žužo the sentno. ³⁶ Oda koreñje pučineha pro churdo praškos a sikra olestar thov angle Archa andro Sentno Stanos, kaj man tuha arakhava. Oda ela tumenge nek-sentneder. ³⁷ O kadidlos, so kavke pririchtineha ole koreñjendar, našti pririchtines prekal peste, bo oda ela sentno prekal o RAJ. ³⁸ Te vareko peske kerdahas ajso kadidlos, sar saga prekal peste, ela avritradlo mire manušendar.”

31

O Becaleel the Oholiab

¹ O RAJ phenda le Mojžišoske: ² “Dikh, andral o kmeňos Juda kidňom mange avri le Becaleel, saveske hino dad o Uri a papus o Chur. ³ Pherardom les mire Duchoha a diňom les prindžaripen, achaluvipen the godaveripen pre dojekh buči, ⁴ hoj te gondolinel avri o plani sar te kerel o veci le somnakastar, le rupunestar the le bronzostar ⁵ a hoj te oprikerel o dragane bara a te zathovel len andro somnakaj the rup,

te čhingerel avri o kašta a te kerel dojekh majstroskeri buči. ⁶ Paš leste diňom le Oholiab, le Achisamachoskere čhas andral o kmeňos Dan. A savore majstren diňom e godi, hoj te keren savoro avke, sar tuke prikazindom: ⁷ O Sentno Stanos, e Zmluvakeri Archa the lakero kritos, the o aver veci andro Stanos, ⁸ o skamind leskere sersamoha, o momelaris le žuže somnakastar leskere sersamoha, o kadidloskero oltaris, ⁹ o oltaris pro labarde obeti leskere sersamoha, e bari bronzuňi nadoba le podstavcoha, ¹⁰ o sane ruchi pre le rašajengeri služba prekal o Aron the leskere čhave, ¹¹ o olejos pro pomakhlipen the o voňavo kadidlos prekal o Neksentneder Than. Savoro mi keren avke, sar tuke prikazindom.”

Pal o Šabbat

¹² O RAJ phenda le Mojžišoske, ¹³ hoj te phenel le Izraelitenge: “Dolikeren o Šabbat, bo oda hin sar znameňje maškar mande the tumende pro furt, hoj te džanen, hoj me, o RAJ, tumen sentňarav.

¹⁴ Dolikeren o Šabbat, bo hino sentno! Ko les na sentňarela, mušinel te merel a dojekh, ko andre oda džives kerela buči, mi el avritradlo peskere manušendar. ¹⁵ Šov džives hin pre oda, hoj te keren buči, ale eftato hin le RAJESKERO sentno džives, hoj te odpočovinen. Dojekh, ko andre oda džives kerela buči, mušinel te merel! ¹⁶ O Izraeliti andre dojekh pokoleňje mi dolikeren o Šabbat sar zmluva pro furt. ¹⁷ Kada ela o znameňja maškar mande the mire manuša pro furt, bo o RAJ tel o šov dživesa kerđa o ňebos

the e phuv, ale eftato džives preačila te kerel a odpočovinelas.”

¹⁸ Sar o RAJ dovakerđa le Mojžišoha pro verchos Sinaj, diňa leske o Svedectvoskere tabli – o duj barune tabli, pre save o Del pisinda o prikazaňja peskere angušteha.

32

E somnakuňi gurunňori

¹ Sar o nipi dikhle, hoj o Mojžiš hino but časos pro verchos a na avel tele, avle ko Aron a phende leske: “Av, ker amenge devlen, save džana angle amende. Bo na džanas, so pes ačila le Mojžišoha, ole muršeha, savo amen liğenda avri andral o Egipt.”

² O Aron lenge odphenda: “Len tele tumare romňijendar, čhavendar the čhajendar o somnakune čeňa pal o kana a anen mange.” ³ Avke dojekh manuš ila andral o kana o somnakune čeňa a ande le Aronoske. ⁴ Ov lendar oda ila, rožtađa a čhorda avri somnakuňa gurunňora. O manuša phende: “Ó, Izrael, kada hino tiro del, savo tut ila avri andral o Egipt!”

⁵ Sar oda o Aron dikhla, ačhađa angle somnakuňi gurunňi oltaris a phenda: “Tajsa ela inepos pre pačiv le RAJESKE!” ⁶ Pre aver džives sig tosara uštile a ande o labarde the smiromoskere obeti. O manuša bešle, chanas a pijenas; palis uštile a khelenas džungales the bi e ladž jekh avreha.

⁷ O RAJ phenda le Mojžišoske: “Sigo dža pale tele! Bo tire manuša, saven liğenda avri andral

o Egipt, kerde baro nalačhipen angle Ma. ⁸ Igen sig odgele pal o drom, savo lenge sikađom. Kerde peske modla gurumňora! Bandon angle late, ande lake obeti a vičinde: ‘Ó, Izrael, kada hin tumaro del, savo tumen ila avri andral o Egipt!’ ”

⁹ O RAJ mek phenda le Mojžišoske: “Dikhłom, hoj kale manuša hine zoralejleskere, bo na kamen te šunel. ¹⁰ Akana muk man. Mi el avričhordi pre lende miri cholı, hoj len te zničinav. Palis tutar kerava baro narodos!”

¹¹ Ale o Mojžiš mangelas le RAJES, peskere Devles, a phenda: “RAJEJA, soske sal cholamen pre tire manuša, saven ilal avri andral o Egipt tira bara zoraha the bare vasteha? ¹² Te ada kereha, palis o Egiptana vakerena, hoj len ča ligendał avri, hoj te murdares len pro verchi a te khoses tele pal e phuv. Mangav tut, ma av cholamen pre tire manuša. Čerin tiro gondolišagos a ma de pre lende e bibach. ¹³ Leper tuke pre tire služobňika Abraham, Izak the Jakob*. Bo diňal len la veraha lav: ‘Kerava tumendar baro narodos ajci, keci hin o čercheňa pro ňebos, a cali kadi phuv dava tumare čhavenge, hoj pro furt te el tumari.’ ” ¹⁴ Avke o RAJ pes rozgondolinda a na diňa e bibach pre lende, sar kamelas.

¹⁵ O Mojžiš geła tele pal o verchos a andro vasta lidžalas duj barune tabli, pre save sas pisimen o prikazaňja pal jekh sera the pal aver. ¹⁶ O Del korkoro kerđa o tabli a randa avri pre lende o prikazaňja peskere vasteha.

---

* **32:13** E Hebrejiko čhib: Izrael

17 Sar o Jozua šunda le manuŝengeri bari vika, phenda le Mojžišoske: “Andro taboris hin maribnaskero vriskiŝagos.”

18 O Mojžiš odphenda:
“Oda nane vriskiŝagos sar pal o ņerindipen (viŝaztvo),
aŝi o vriskiŝagos olengero ko prekhelde (prehrajinde);
me ŝunav o giŝavipnaskero hangos.”

19 Sar o Mojžiš avla paŝeder paŝ o taboris a dikhla la somnakuŝa gurunora the le manuŝen sar khelen, cholisalila, čhida o tabli tele a phagerda len paŝ o verchos. 20 Palis ila la gurunora, sava peske kerde, zlabarda la andre jag a rozmarđa pro prachos. Palis oda prachos čhida andro paŝi a diŝa te pijel le Izraelitenge.

21 O Mojžiš phenda le Aronoske: “So tuke kerde kala manuŝa, hoj len liĝendaŝ andre ajsjo baro binos?”

22 “Te na el cholamen miro raj!” odphenda o Aron. “Se tu prindzares kale manuŝen, hoj sig džan andro nalačhipen. 23 On mange phende: ‘Ker amenge devles, savo džala angle amende. Se na džanas, so pes ačhila le Mojžišoha, le murŝeha, savo amen ila avri andral o Egipt.’ 24 Me lenge odphendom: ‘Kas hin somnakaj, mi lel tele pal peste a mi anel mange. Sar ande, me les roztadom andre jag a avla avri olestar kadi gurunori.’ ”

25 O Mojžiš dikhla, hoj o Aron domukla le manuŝenge te kerel, so on kamenas a kerenas, hoj lengere ņeprijaŝela lendar te asan. 26 Avke o Mojžiš ačhila andre taboriskeri brana a zvičinda:

“Dojekh, ko hino pre le Devleskeri sera, aven ke ma!” A savore Leviti gele te ačhel pašal leste.

²⁷ Ov lenge phendá: “Kavke vakerel o RAJ, o Del le Izraeloskero: ‘Dojekh pašal peste mi phandel e šabla. Predžan prekal o taboris jekha branatar dži ke aver a dojekh mi murdarel peskere phrales, prijatelís the susedas.’ ” ²⁸ O Leviti avke kerde, sar lenge prikazindá o Mojžiš a oda džives mule vaj 3 000 murša. ²⁹ Palís o Mojžiš phendá: “Adadžives pes sentňardán andre služba le RAJESKERI, bo dojekh murdardá peskere čhas the phrales. Vašoda o RAJ adadžives tumen požehnindá.”

O Mojžiš pes privakerel vaš o Izraeliti

³⁰ Pre aver džives o Mojžiš phendá le manušenge: “Kerđan baro binos anglo RAJ, ale akana džav pale pro verchos te mangel le RAJES, hoj tumenge te odmukel o binos.”

³¹ Avke o Mojžiš geľa pale ko RAJ a phendá leske: “Ó, Devla, kala manuša kerde baro binos, bo kerde peske somnakune devles. ³² Mangav tut, odmuk lengero binos. Te na, ta akor khos man avri andral tiro zvitkos, so pisinehas.”

³³ Ale o RAJ leske phendá: “Andral miro zvitkos khosava avri oles, ko kerel binos angle Ma. ³⁴ Tu akana dža a lidža le manušen pre oda than, pal savo tuke phendom. Miro aňjelos džala angle tu. Ale avela oda časos, sar len marava vaš lengere bini.”

³⁵ Avke o RAJ bičhadá nasvaliben pro manuša, bo ispidenas pro Aron, hoj lenge te kerel la somnakuňa gurumňora.

33

¹ O RAJ phenda le Mojžišoske: “Dža het pal kada than le manušenca, saven ilal avri andral o Egipt, a dža andre odi phuv, pal savi la veraha phendom, hoj dava le Abrahamoske, Izakoske the le Jakoboske, akor sar phendom: ‘Dava la tire potomkenge.’ ² Bičhavava angle tu le aňjelos a tradava odarik le Kanaančanen, le Amorejen, le Chetitanen, le Perizejen, le Chivijen the le Jebusejen. ³ Aveha andre phuv, kaj čulal o thud the o medos. Ale me na džava tumenca, bo san zacata a na kamen te šunel. Te tumenca gelomas, šaj tumen zničindomas le dromeha.”

⁴⁻⁵ Palis o RAJ phenda le Mojžišoske: “Phen le Izraelitenge: ‘San zoralejilengere! Te gelomas tumenca ča sikra, mušindomas tumen te zničinel. Akana thoven tele pal tumende o šukariben a dikhava, so tumenca kerava.’” Sar o manuša šunde oda zoralo vakeriben, ačhile smutne a ňiko pre peste na ila ňisavo šukariben. ⁶ Vašoda, sar o Izraeliti omukle o verchos Choreb, imar na hordinenas pre peste ňisavo šukariben.

O stanos, kaj pes zdžanas le RAJEHA

⁷ O Mojžiš ila o stanos a ačhađa les dureder le taboristar. Diňa leske nav “O stanos, kaj pes zdžana le RAJEHA”. Te vareko rodelas le RAJES, džalas avri andral o taboris andre oda stanos. ⁸ A sar o Mojžiš džalas andre oda stanos, savore manuša uštile. Dojekh ačhelas angle peskero stanoskero vudar a dikhenas pro Mojžiš, medik na geľa andro stanos. ⁹ Sar o Mojžiš geľa andro stanos, o chmarakero slupos avľa

tele a ačhelas paš o stanoskero vudar, medik o RAJ vakerelas le Mojžišoha. ¹⁰ Sar o manuša dikhenas, hoj o chmarakero slupos hino paš o stanoskero vudar, bandonas dži ke phuv, dojekh anglo peskero stanos. ¹¹ O RAJ vakerelas le Mojžišoha, muj-mujeha, avke sar vareko vakerel le prijateliha. Palis pes visarda pale andro taboris. Ale leskero terno slugas o Jozua, le Nunoskero čhavo, ačhelas andro stanos.

O Mojžiš the le RAJESKERI slava

¹² O Mojžiš phendá le RAJESKE: “Tu mange phendál: ‘Lidža kale manušen,’ ale na phendál mange, kas manca bičhaveha. Phendál mange: ‘Prindžarav tut mištes a sal mange pre dzeka.’ ¹³ Te som tuke pre dzeka, ta de mange te džanel tire droma, hoj tut buter te prindžarav a te avav tuke furt pre dzeka. Leper tuke, hoj kala nipi hine tire manuša.”

¹⁴ O RAJ phendá: “Me korkoro džava tumenca a dava tut odpočinkos.”

¹⁵ O Mojžiš leske odphendá: “Te tu korkoro na aveha amenca, akor amen aňi ma bičhav het pal kada than. ¹⁶ Bo sar šaj sprindžarav, hoj me the kala manuša sam tuke pre dzeka, te na pal oda, hoj aveha amenca? Aleha, hoj sal amenca, me the tire manuša avaha aver savore narodendar pre phuv.”

¹⁷ Avke o RAJ phendá le Mojžišoske: “Me kerava the oda, so mandar mangehas, vašoda bo sal mange pre dzeka a prindžarav tut pal o nav.”

¹⁸ Ale ov odphendá: “Sikav mange tiri slava.”

19 O RAJ leske odphenda: “Sikavava tuke savoro miro lačhipen a phenava angle tu miro nav, o RAJ. Sikavava miro jileskeriben, kaske kamav, a presikavava miro lačhejileskeriben, kaske kamav. 20 Našti dikhes miro muj, bo ņiko, ko man dikhela, našti ačhel te dživel.”

21 Palis leske o RAJ phenda: “Kade hin than paš mande, kaj šaj ačhes pre skala. 22 Sar odarik predžava mira slavaha, thovava tut andre skalakeri škara a sar odarik predžava, zagaruvava tut mira burňikaha. 23 A sar odlava e burňik, dikheha ča miro dumo, ale miro muj ņiko našti dikhel.”

34

O Mojžiš pale pro verchos Sinaj

1 O RAJ phenda le Mojžišoske: “Ker duj barune tabli, ajse sar sas ešebnovar (peršovar). Me pre lende pisinava pale ola lava, so sas pre ešebna tabli, so len phaglal. 2 Av pririchtimen! Tosara aveha upre pro agor le verchoske Sinaj a ode ačh angle mande. 3 ņiko tuha te na džal aňi pes te na sikavel pre oda calo verchos. Aňi o bakre, aňi o dobitkos pes anglo verchos našti pasinen.”

4 Palis o Mojžiš kerda duj barune tabli, ajse sar sas ešebnovar. Sig tosara uštila, andro vasta iľa soduj tabli a geľa pro verchos Sinaj, avke sar leske prikazinda o RAJ. 5 O RAJ avľa tele andre chmara, ačhila paš o Mojžiš pro verchos a phenda peskero sentno nav – o RAJ. 6 O RAJ pregela anglal o Mojžiš a vičinelas: “Me som o RAJ, o RAJ o Del,

savo hino lačhejileskero, kamibnaskero, kovle-jileskero, pherdo le jileskeribnaha the verno. ⁷ Me presikavav e milost le ezerenge a odmukav o nalačhipena, o vzburi the o bini, no the avke potrestinav dojekh binos: Vaš le dadengere bini marav lengere čhaven dži andro trito the štarto pokoleñje.”

⁸ Akor o Mojžiš sig bandiła dži ke phuv a lašarelas le RAJES. ⁹ Vakerelas: “RAJEJA, te arakhlom pačiv andre tire jakha, mangav tut, av amenca! Kala manuša hine zacata a na šunen, ale odmuk amenge amare bini the nalačhipena a prile amen sar tire manušen.”

O RAJ phandel pale e zmluva

¹⁰ O RAJ leske odphenda: “Akana phandava tumenca zmluva. Angle tire manuša kerava bare veci, so mek šoha (ñikda) na dikhle aver narodi pal cali phuv. Savore manuša dikhena save bare veci me, o RAJ, šaj kerav, bo kerava prekal tu vareso igen baro. ¹¹ Te dolikereha kala zakoni, so tuke dav adadžives, tradava angle tu le Amorejen, le Kanaančanen, le Chetitanen, le Perizejen, le Chivijen the le Jebusejen. ¹² Merkin pre oda, hoj te na phandes zmluva ole narodenca andre phuv, kaj džaha, hoj te na ačhen prekal tu sar pasca. ¹³ Vašoda čhiveha tele lengere oltara, phagereha lengere sentne slupi the čineha avri o slupi la modlake Ašerake. ¹⁴ Ma lašar ñisave avre devles, bo me o RAJ som žarlıvo Del, savo na zlidžava, hoj lašarena avre devles.

¹⁵ Añi na phandeha zmluva ole manušenca andre odi phuv, bo te on lašarena peskere devlen

a obetinena lenge, vičinena ke odi obeta the tut, a šaj tut scirden, hoj te chas olestar. ¹⁶ Palis tire čhave peske ilehas romņijen ole narodendar, save len scirdlehas pal peste a na ulehas mange buter verne, bo lašardehas lengere devlen.

¹⁷ Ma ker tuke devlen le trastestar a ma lašar len.

¹⁸ Doliker o Inepos pal o Mare Bi o Droždi. Avke sar tuke prikazindom, cha efta dživesa ola mare andro čhon Abib, bo andre oda čhon avlal avri andral o Egipt.

¹⁹ Dojekh ešebno muršoro the samcos, savo ulola tumare stadostar the dobitkostar, hino miro. ²⁰ Ešebne somaris cineha avri avke, hoj deha bakrores. Te les na cineha avri, phageha leske e meň. Dojekhe tire ešebne muršores mušines te cinel avri.

Ńiko pes te na sikavel angle ma bi o daros.

²¹ Šov dživesa kereha buči, ale eftato džives tuke odpočovineha la bučatar – the akor sar orineha a sar kideha e žaťva.

²² Doliker o Inepos la Žatvakero* a pro agor le beršeske oslavineha o Inepos la Žatvakero†, sar skideha upre pal e maľa o ulipen peskera bučatar. ²³ Savore tumare murša trival andro berš mušinen te avel angle ma, anglo RAJ Adonaj, o Del le Izraeloskero, hoj man te lašaren. ²⁴ Me tradava avri anglal tu le naroden a kerava, hoj tut ela bareder phuv, vašoda ņiko imar na kamela tiri phuv, sar trival andro berš aveha upre te lašarel le RAJES, tire Devles.

---

* **34:22** E Hebrejiko čhib: o Inepos le Kurkengero † **34:22** Oda hin o Inepos le Stankengero.

²⁵ Ma obetin mange rateskeri obeta jekhetane le drožďengere mareha. Nič le Patradakere obetatar na mukeha dži tosara.

²⁶ Savore nekfeder veci tire ešebne ulipnastar aneħa andro Chramos le RAJESKERO, tire Devleskero.

La terħa kozica ma tav andre lakera dakero thud.”

²⁷ Palis o RAJ phenda le Mojžišoske: “Pisin tuke kala lava, bo pal kala lava phandlom e zmluva tuħa the le Izraelitenca.” ²⁸ O Mojžiš sas ode le RAJEHA saranda (40) dživesa the saranda rača, so na ċala maro aħi na piħa paħi. Pro barune tabli pisinda la zmluvakere lava – o Deš Prikazaħja.

O Mojžiš džal tele pal o verchos

²⁹ Sar o Mojžiš džalas tele pal o verchos Sinaj, sas leste andro vasta o duj barune tabli. Pal oda, sar vakerelas le RAJEHA, leskero muj švicinelas, ale ov oda na džanelas. ³⁰ Sar o Aron a savore Izraeliti dikhle, hoj le Mojžišoskero muj švicinel, daranas te džal paš leste. ³¹ Ale sar o Mojžiš len viċinda, avle ke leste o Aron the savore vodci le manušengere. Sar lenca vakerelas, ³² gele paš leste the okla aver Izraeliti a o Mojžiš lenge diħa savore prikazaħja, so leske o RAJ prikazinda pro verchos Sinaj.

³³ Sar o Mojžiš preaċħila te vakerel, thoħa peske o khosno pro muj. ³⁴ Kecivar o Mojžiš džalas anglo RAJ, hoj leħa te vakerel, lelas pal o muj o khosno a sar džalas odarik avri, pale les thovelas. Palis phenelas le Izraelitenge sa, so leske sas prikazimen. ³⁵ Sar on dikhle pro

Mojžišoskero muj, hoj leske e cipa pro muj švicinel, thoda o Mojžiš pro muj o khosno, medik na geľa pale te vakerel le RAJEHA.

35

Pal o Šabbat

¹ Akor o Mojžiš vičinda savore Izraeliten a phenda lenge: “O RAJ prikazinda, hoj te dolikeren kada: ² Šov dživesa kerena tumari buči, ale eftato džives – o Šabbat – ela tumen sentno džives le odpočinkoskero, so hino oddino le RAJESKE. Dojekh, ko oda džives kerela varešavi buči, mušinel te merel. ³ Pro Šabbat andre nisavo kher ma podlabaren aňi e jag.”

O dari prekal o Sentno Stanos

⁴ O Mojžiš lenge mek phenda: “O RAJ prikazinda the oda: ⁵ Dojekh, ko kamel, mi anel le RAJESKE obeta: o somnakaj, o rup, o bronzos, ⁶ e fjalovo, loľi the purpurovo vlna, o sane pochtana, o kozakere bala, ⁷ e loľi sfarbimen cipa le baranostar, e cipa le tuleňistar, o akacijakere kašta, ⁸ olejos prekal o lampi, o koreňje pro olejos te pomakhel the pro voňavo kadidlos, ⁹ onixoskere the aver dragane bara pro efodos the pre rašajiko žeba pre brekh.

¹⁰ Dojekh tumendar, ko džanel kala veci te kerel, mi avel a mi kerel savoro, so o RAJ prikazinda: ¹¹ O Sentno Stanos, leskere lepedi, o čati, o rami, o tički, o slupi, o podstavci, ¹² e Zmluvakeri Archa, lakere družki the kritos, o andruno pochtan, ¹³ o skamind leskere sersamoha the družkenca the o sentne mare,

¹⁴ o momelaris, so del o svetlos andro Stanos, peskere sersamoha, o lampi the lengere oleja, ¹⁵ o kadidloskero oltaris leskere družkenca, o olejos pro pomakhlipen, o voňavo kadidlos, e lepeda paš o Stanoskero vudar, ¹⁶ o oltaris pro labarde obeti leskera bronzuňa roštaha, družkenca the savore sersamoha, e bronzuňi nadoba le podstavcoha, ¹⁷ o lepedi prekal e dvora le slupenca the podstavcenca; e lepeda prekal e dvorakeri brana, ¹⁸ o cilore prekal o Stanos the dvora, the lengere lani; ¹⁹ o side ruchi prekal e služba andro Sentno Than, the o sentne ruchi prekal o rašaj Aron the leskere čhave andre rašajiko služba.”

²⁰ Palis savore manuša odgele le Mojžišostar. ²¹ A dojekh, ko jilestar kada kamla te kerel, anelas obetno daros le RAJESKE pro Sentno Stanos the savoro, so kampelas pre služba andre the pro rašajengere ruchi. ²² Avenas ode o murša the o džuvla a denas jilestar o naramki, kružki, angrusa, lancici the aver somnakune veci. Dojekh, ko kamelas te obetinel le RAJESKE somnakaj, anenas les. ²³ Dojekh, kas sas, anelas e fjalovo, lolí the purpurovo vlna, sane pochtana, kozakere bala, lolí sfarbimen cipa le baranostar the cipa le tuleňistar. ²⁴ Ko kamelas te anel rup abo bronzos, anelas oda sar obeta le RAJESKE. Dojekh, kas sas akacijakere kašta a delas pes lenca te kerel, anelas len. ²⁵ The savore džuvla, save džanenas te kerel le lanostar, anenas e fjalovo, lolí the purpurovo vlna, the sano pochtan. ²⁶ A o džuvla, save džanenas te kerel o gada la kozakere balendar, jilestar oda kerenas. ²⁷ O

vodci anenas onixoskere bara the aver dragane bara pro efodos the prekal e rašajiko žeba pre brekh, ²⁸ olejos prekal o lampi, the o korenje pro voňavo kadidlos the pro olejos te pomakhel. ²⁹ Savore Izraeliti ko kamenas, či murš vaj džuvli, anenas le jilestar o daros le RAJESKE, hoj pes te kerel savoro, so o RAJ lenge prikazinda prekal o Mojžiš.

Pal o Becaleel the Oholiab

³⁰ Palis o Mojžiš phenda le Izraelitenge: “Dikh, andral o kmeňos Juda kidňom mange avri le Becaleel, saveske sas dad o Uri a papus o Chur. ³¹ O Del les pherarda peskera zoraha a diňa les prindžaripen, achaluvipen the godaveripen pre dojekh buči, ³² hoj te kerel šukar neve veci le somnakastar, le rupostar the le bronzostar; ³³ hoj te oprikerel o dragane bara a len te thovel andro somnakaj the rup; a hoj te čingerele avri o kašta a te kerel dojekh majstroskeri buči. ³⁴ O Del diňa godi les the le Oholiab, le Achisama-choskere čhas andral o kmeňos Dan, hoj te sikaven avren te kerel e buči. ³⁵ Pherarda len la godaha, hoj te keren dojekh buči le trasteha the le lanoha, a hoj te siven la fjalova, loľa the purpurova vlnaha the le sane pochtaneha. Džanenas te kerel the e buči pro strojos, pre savo pes kerel o pochtana. On džanen te kerel savori buči the o plani pro Sentno Stanos.”

36

¹ “O Becaleel, Oholiab the savore murša, saven o RAJ diňa godi the achaluvipen, hoj te džanen

te kerel o veci pre služba andro Sentno Stanos, mi keren e buči ča avke, sar prikazinda o RAJ.”

O manuša anen o dari prekal o Stanos

² Palis o Mojžiš vičinda le Becaleel, Oholiab the kale muršen, saven o RAJ diña godi a save kamenas te kerel odi buči. ³ On le Mojžišostar preile savore dari, so o Izraeliti anenas, hoj te keren o Sentno Stanos. A sako tosara o Izraeliti dureder anenas le Mojžišoske o dari. ⁴ Avke savore majstri, save kerenas paš o Sentno Stanos, preačhile te kerel, avenas dojekh ko Mojžiš ⁵ a phenenas leske: “O manuša anen buter dari, sar kempel pre kadi buči, so o RAJ prikazinda te kerel.” ⁶ Akor o Mojžiš prikazinda, hoj te phenen andro taboris: “Imar aňi murš aňi džuvli te na anel o dari prekal o Sentno Stanos.” Avke o manuša preačhile te anel o dari, ⁷ bo oda, so ande, sas buter, sar kempelas pre cali buči.

Pal e buči andro Sentno Stanos

⁸ Savore murša, save džanenas te kerel e buči pro Sentno Stanos, kerenas les le deše lepedendar. Ola lepedi sas side la fjalova, loľa the purpurova vlnatar a sas upre side o cherubi. ⁹ Dojekh lepeda sas dešuduj (12) metri džindardi the duj (2) metri buchli. Avke sas kerde savore lepedi. ¹⁰ On pandž lepedi zasivenas jekhetane paš peste a avke kerde the avre pandženca. Avke lendar sas duj bare lepedi. ¹¹ Pro agor le pandžte pochtaneske kerde kariki la fjalova vlnatar. Kada kerde the pre jekh agor pre dujto bari lepeda. ¹² Kerde penda (50) kariki pre dojekh agor la lepedake a aver penda pre aver lepeda

avke, hoj o kariki sas jekh angle aver. ¹³ Kerde the penda somnakune čati, savenca prichudle o lepedi avke, hoj sthode ola duj stanoskere kotora andre jekh.

¹⁴ O Stanos upral zaučharde la lepedaha, so sas kerdī la kozakere balendar. Kajse lepedi kerde dešujekh (11). ¹⁵ Dojekh lepeda sas dešutrin (13) metri džindardī a duj (2) metri buchli. ¹⁶ Pandž lepedi zaside jekhetane a the aver šov zaside jekhetane, avke sas lendar duj bare lepedi. ¹⁷ Penda (50) kariki kerde pro agor la posledna lepedake, so sas zaside le pandž lepedendar, a aver penda kerde pre aver lepeda, so sas zaside le šov lepedendar. ¹⁸ Kerde the penda bronzune čati, a prichudenas lenca o lepedi jekhetane. ¹⁹ Palis kerde aver duj lepedi: jekh la baranoskera cipatar sfarbimen pro loles a aver le tuleňoskera cipatar.

²⁰ Prekal o Sentno Stanos kerde the o rami le akacijakere kaštostar. ²¹ Dojekh ramos sas 4 metri džindardo a 66 centimetri buchlo. ²² Kerde duj jednaka kaštune rameni, so sas zachudle jekhetane le maškarune kaštorencas. Pre savore rami sas kala rameni. ²³ Kerde biš (20) rami a thode len pre južno sera. ²⁴ Prekal ola rami kerde saranda (40) rupune podstavci. Duj tel sako ramos prekal leskere duj pindre. ²⁵ Prekal e severno sera kerde tiš biš rami ²⁶ the saranda (40) rupune podstavci – duj tel sako ramos. ²⁷ Prekal e paluňi sera pro zapados kerde šov rami ²⁸ a duj rami, so pes thode andro soduj rohi pre paluňi sera. ²⁹ Soduj rami sas sthode andre peste le karikenca telunestar dži upre. Kavke kerde le

ramenca pro soduj rohi. ³⁰ Pre paluňi sera sas ochto rami a sas thode pro dešušov (16) rupune podstavci – duj tel dojekh ramos.

³¹ Le akacijakere kaštestar kerde o druki prekal o Sentno Stanos: pandž prekal o rami pre severno sera, ³² pandž pre južno sera a pandž pre zapadno paluňi sera. ³³ Maškaruno drukos kerde avke, hoj predžalas prekal o maškar le ramenge a oda jekhe Stanoskere agorestar dži ke aver. ³⁴ Le somnakaha obcirdle o rami a kerenas upre somnakune kariki, andre save thovenas o druki, so sas tiš obcirdle le somnakaha.

³⁵ Mek kerde the o pochtan la fjalova, loľa the purpurova vlnatar the sane side pochtanestar a o majstros sida avri cheruben pro pochtan. ³⁶ Kerde štar slupi le akacijakere kaštestar a obcirdle len le somnakaha. O hačiki upre sas tiš somnakune. Roztađa prekal lende štar rupune podstavci. ³⁷ Prekal o vudar le Sentne Stanoskero, kerde farebno lepeda la fjalova, loľa the purpurova vlnatar the sane side pochtanestar, ³⁸ a paše pandž slupi le hačikenca. Lengere uprune kriti the o maškarune dručki sas le somnakastar a o pandž rupune podstavci le bronzostar.

37

E Zmluvakeri Archa

¹ O Becaleel kerđa e Archa la Zmluvakeri le akacijakere kaštestar, 110 centimetri džindardī a 66 centimetri buchli the uči. ² Andral the avral la obthoda le žuže somnakaha a pašal late kerđa somnakuno pasos. ³ Kerđa prekal late the štar

somnakune kariki pre lakere pindre: duj pre jekh sera a aver pre aver sera. ⁴ Palis kerda o družki le akacijakere kaštestar a obcirdla len le somnakaha. ⁵ Ola družki zaispidla andro kariki pal soduj seri, hoj pes te del te hordinel.

⁶ Upruno kritos, soha pes učharelas e Archa, kerda le žuže somnakastar a sas 110 centimetri džindardo the 66 centimetri buchlo. ⁷ Kerda the duje cheruben le žuže somnakastar a thođa len pro soduj agora pro kritos la Archake. ⁸ Jekhe cherubos thođa pre jekh agor a avres pre aver agora a kerda len jekhetane le uprune Archakere kritoha. ⁹ Le cheruben sas rozcirdle o kridli upre avke, hoj zaučharenas lenca e Archa. Le mujenca sas visarde ke peste a dikhenas pro kritos.

O skamind prekal o sentne mare

¹⁰ O skamind kerda le akacijakere kaštestar a sas 88 centimetri džindardo, 44 centimetri buchlo the 66 centimetri učo. ¹¹ Obcirdla les le žuže somnakaha a pašal leste kerda somnakuno pasos, ¹² pašal leste mek kerda lišta buchli sar e burňik a pre late somnakuno pasos. ¹³ Pre oda pasos kerda štar somnakune kariki, save prithođa ko rohi paš leskere štar pindre. ¹⁴ Pašes paš e lišta sas o kariki, andre save thovenas o družki, hoj pes te del te hordinel o skamind. ¹⁵ Ola družki kerda le akacijakere kaštestar a obcirdla len le somnakaha. ¹⁶ A mek kerda le žuže somnakastar veci pro skamind: o taňira, o kuča, o čarore the o džbani pre molakeri obeta.

O somnakuno momelaris

17 Kerda somnakuno momelaris le žuže somnakastar. Calo momelaris sas kerdo jekhe kotorestar: o maškaruno kotor, o podstavcos, o rameni, the o kvitki le pučikenca. 18 Pro momelaris kerda šov rameni. O rameni avenas avri le maškarune kotorestar, trin pal jekh sera a trin pal aver sera. 19 Pro ešebno (peršo) ramenos sas kerde trin kvitki le pučikenca le mandlendar; the pro dujto ramenos sas kerde trin kvitki le pučikenca le mandlendar. Kavke sas kerdo pre savore šov rameni, so avenas avri le maškarune kotorestar. 20 Pro maškaruno kotor sas kerde štar kalichi, so dičhonas sar kvitki le pučikenca le mandlendar. 21 Jekh kvitka sas tel o ešebne duj rameni, kaj avenas avri le maškarune kotorestar, dujto kvitka sas tel o dujte rameni a trito kvitka tel o trite rameni. 22 O momelaris le ramenca, le kvitkenca the pučikenca sas avrikerdo jekhe kotorestar le žuže somnakastar.

23 Pro momelaris kerda efa lampi a paš leste o silavis prekal o momelariskere knoti the cikne lopatki le žuže somnakastar. 24 O momelaris the savoro, so kampil paš leste, kerda tranda the pandž (35) kilendar le žuže somnakastar.

O kadidloskero oltaris

25 Le akacijakere kaštestar kerda kadidloskero oltaris le štare rohenca, so sas jekhe kotorestar le oltariha. Sas kerdo andre kocka, 45 centimetri džindardo, 45 centimetri buchlo a 90 centimetri učo. 26 Obcirđla o oltaris le somnakaha, the leskere seri the o rohi a pašal leste kerda somnakuno pasos. 27 Prichudla upre

duj somnakune kariki tel o pasos pal soduj seri. Avke, hoj prekal ola kariki te predžan o družki, hoj les te hordinen than thanestar. ²⁸ O družki kerda le akacijakere kaštestar a obcirdla len le somnakaha.

²⁹ Palis zmišinda sentno olejos pro pomakhlipen a kerda žužo voňavo kadidlos le voňave koreňendar, avke sar kerel o olejkaris o parfumos.

38

O oltaris pro labarde obeti

¹ Palis le akacijakere kaštestar kerda oltaris pro labarde obeti. Sas kerdo andre kocka 2,2 metri džindardo the buchlo a sas 1,3 metros učo. ² Upral pre leskere rohi kerda aver štar rohi, ajse sar hin le biken. O rohi the o oltaris sas jekhe kotorestar a sas obthodo le bronzoha. ³ Kerda the savoro sersamos paš o oltaris le bronzostar: o bare čare prekal o prachos, o lopati, cikne čare, vidli the cikne lopatki pro angara. ⁴ Kerda bronzuňi rošta a thođa la andral tel e obruba maškar o oltaris. ⁵ Pašal lakere rohi kerda štar bronzune kariki, hoj o družki pes te del te thovel andre. ⁶ O družki kerda le akacijakere kaštestar a obcirdla len le bronzoha. ⁷ O družki zaispidla andro kariki pal soduj seri le oltariske, hoj pes te prehordinel. Kerda o oltaris le deskendar sar phundrađi truhla. ⁸ Iľa o gendali le džuvlendar, save služinenas paš o vudar andro Sentno Stanos, a lengere bronzostar kerda e bari nadoba le podstavcenca.

E dvora pašal o Sentno Stanos

⁹ Kerđa e dvora pašal o Sentno Stanos. Pre južno dvorakeri sera kerđa lepedi le sane pochtanestar; jekh sera sas džindardi saranda the štar (44) metri ¹⁰ le biš (20) slupenca pro biš bronzune podstavci. O hačiki the o maškarune tički ko slupi sas le rupunestar. ¹¹ Avke the pre severno sera sas biš slupi pro biš bronzune podstavci. O hačiki the o maškarune tički ko slupi sas le rupostar.

¹² Pre zapadno dvorakeri sera sas o lepedi bišuduj (22) metri džindarde the deš slupi pro deš podstavci. O hačiki the o maškarune tički ko slupi sas le rupostar. ¹³ E angluňi dvora pro vichodos sas tiš bišuduj metri buchli ¹⁴ Pre jekh sera paš o vudar sas o lepedi 6,6 metri džindarde a sas pro trin slupi a pro trin podstavci. ¹⁵ Avke the pre aver sera paš o vudar sas o lepedi 6,6 metri džindarde, a sas pro trin slupi pro trin podstavci. ¹⁶ Savore lepedi pašal e dvora sas kerde le sane pochtanestar. ¹⁷ O podstavci tel o slupi sas le bronzostar a o hačiki, uprune kriti the o tički ko slupi sas le rupostar. Savore avrune the andrune slupi sas zaphandle ke peste le rupune tičkenca.

¹⁸ E lepeda pro vudar sas kerdi le sane side pochtanestar la belava, fjalova the loľa vlnatar. Sas džindardi eňa metri a uči duj metri, ajse sar o lepedi pre dvora. ¹⁹ E lepeda sas thodi pro štar bronzune slupi, so sas pro štar bronzune podstavci. O hačiki, uprune kriti the o maškarune družki sas obthode le rupoha. ²⁰ Savore cilore, so sas zamarde andre phuv pašal o Stanos the e

dvora, sas le bronzostar.

O veci pro Stanos

²¹ Kade hin pisimen o somnakaj, o rup the o bronzos, so kampelas prekal o Sentno Stanos, so o Mojžiš prikazinda, hoj te keren o Leviti. Lidžalas len o Itamar, o čhavo le rašaskero le Aronoskero. ²² O Becaleel, saveske sas dad o Uri a papus o Chur andral o kmeños Juda, kerda sa, so o RAJ prikazinda le Mojžišoske. ²³ Sas leha o Oholiab, le Achisamachoskero čhavo andral o kmeños Dan. Ov sas majstros andre peskeri buči a džanelas šukares te sivel avri o sane pochtana la fjalova, loła the purpurova vlnaha. ²⁴ Savoro somnakaj, so sas dino le RAJESKE prekal o Sentno Stanos, sas 1 tona pal oda, sar pes važinel andro Sentno Stanos.

²⁵ Sar sas zgende o manuša, o rup, so dine, sas 3,43 toni pal e vaha andro Sentno Stanos.

²⁶ Dojekh, ko sas zgendo, počinelas jekh minca: jepaš šeklos. Sas zgende 603 550 murša, kaske sas buter sar biš (20) berš. ²⁷ Le 3,4 toni rupoha kerde o šel (100) podstavci prekal o Sentno Stanos the pochtan. Jekh podstavcos važinelas 34 kili. ²⁸ Okle 30 kilendar o Becaleel kerda o hačiki, kriti the maškarune tički prekal o slupi.

²⁹ O bronzos, so ande le RAJESKE, sas 2,425 toni*. ³⁰ Lestar kerda o podstavci prekal o Stanoskero vudar, o oltaris, e rošta the le oltariskero sersamos, ³¹ o podstavci prekal o slupi pašal e dvora the paš e brana, the savore cilore.

---

* **38:29** E Hebrejiko čhib: 70 talenti the 2 400 šekli

39

Le rašaskere ruchi

¹ Le Aronoske kerde sentne ruchi la fjalova, loľa the purpurova vlnatar. Avke kerde the sentne ruchi pre rašaskeri služba andro Sentno Stanos, avke sar o RAJ prikazinda le Mojžišoske.

O efodos

² O efodos kerde le somnakastar, la fjalova, loľa the purpurova vlnatar the le sane pochtanestar. ³ Le somnakastar kerde sane blachi a strihinde len pro thava, hoj lenca te prephanden o fjalova, lole the purpurova vlni the o sano pochtan. ⁴ Kerde upre duj kotora, so pes zachudenas pro vali a spojinenas pes le efodoskere uprune kotorena. ⁵ O sido sirimos le efodoskero, sas tiš kerdo le somnakastar, la fjalova, loľa the purpurova vlnatar the sane pochtanestar, avke sar o RAJ prikazinda le Mojžišoske.

⁶ Palis oprikerde o bara le onixostar, thode andro somnakune obrubi a randle avri pro bara o nava le Jakoboskere čhavengere, avke sar pes kerel o pečatidlos. ⁷ Palis len prichudenas pro efodos sar o bara, so leperena le Izraeloskere čhaven, avke sar o RAJ prikazinda le Mojžišoske.

E rašajiko žeba

⁸ Avke sar o efodos, kerde the e žeba pre brekh – phandli le nekbaredere rašajenge pašal o jilo – la fjalova, loľa the purpurova vlnatar the le sane pochtanestar. ⁹ Sas kocka a sas prethodo pro duvar, bišuduj (22) centimetri džindardo the buchlo. ¹⁰ Sas andre štar šori dragane bara: andro ešebno (peršo) šoros sas

o rubinos, topasis, the smaragdos; ¹¹ andro dujto sas malachitos, zafiris, the diamantos; ¹² andro trito opalos, achatos, the ametistos; ¹³ a andro štarto sas chrizolitos, onixos, the jaspisos. O bara sas thode andro somnakune ramici. ¹⁴ Pre ola dešuduj (12) dragane bara sas o nava le Jakoboskere dešuduje čhavengere. Pre dojekh bar sas avrirandlo jekh kmeňoskero nav avke, sar pes kerel o pečatĩdlos.

¹⁵ Pre žeba sas kerde lancici le žuže somnakastar prephandle sar špargi. ¹⁶ On kerde the duj somnakune kocki a duj somnakune kariki. Soduj kariki priside pro uprune rohi la žebake. ¹⁷ O somnakune špargi prichudenas ke ola kariki pro agor la žebake ¹⁸ a pro vali prichudenas o špargi pro somnakune ramici a avke len prichudenas anglunestar pro efodos. ¹⁹ Kerde duj somnakune kariki a priside len andral ko soduj telune rohi le efodoske. ²⁰ Mek kerde the duj somnakune kariki a prichudle len telunestar pro anglune agora le efodoske, kaj hino zasido upral o sirimos. ²¹ O kariki pre žeba prichudle ko efodoskere kariki la belava špargaha avke, hoj te el upreder le sirimostar a te na chučkerel upre tele. Kerde sa avke, sar o RAJ prikazinda le Mojžišoske.

O plaštós

²² O plaštós, so pes urelas tel o efodos, kerde calo la fijalova vlnatar. ²³ Pro plaštós sas maškaral avrimuklo than pro šero. Oda than sas sido zorale thaveha, hoj pes te na rozparinel. ²⁴ Pro teluno agor le plaštóske side granatoskere phaba la fijalova, lolá the purpurova vlnatar the

le sane pochtanestar. ²⁵ Le žuže somnakastar kerde cikne zvončeki a prichudle len maškar o phaba pašal calo teluno agor le plaštoskero. ²⁶ Avke pes čerinenas o phaba le zvončekenca pašal o teluno agor le plaštoske, andre savo pes kerelas e služba, avke sar o RAJ prikazinda le Mojžišoske.

²⁷ Prekal o Aron the prekal leskere čhave side o telune ruchi le loke pochtanestar, ²⁸ o turbanos, o čapki the o telune gada le lanostar. ²⁹ Sar o RAJ prikazinda le Mojžišoske, kerde the o šukar farebno sirimos le sane pochtanestar, la fijalova, loła the purpurova vlnatar.

E čelenka

³⁰ Le žuže somnakastar kerde somnakuñi čelenka a randle andre o lava, avke sar pes kerel o pečafidlos: “Sentno le RAJESKE”. ³¹ Pre late prichudle e belavo šparga, hoj pes te del te priphandel pro turbanos, avke sar o RAJ prikazinda le Mojžišoske.

E buči pro Stanos hiñi dokerdi

³² Avke sas dokerdi savori buči pro Sentno Stanos. O Izraeliti kerde sa avke, sar o RAJ prikazinda le Mojžišoske. ³³ Le Mojžišoske ande o Sentno Stanos a savoro, so paš oda kampelas: o čati, o rami, o hačiki, o maškarune družki, o slupi the o podstavci, ³⁴ e lepeda kerdi le lole sfarbimen baranoskere cipendar, e lepeda le tuleñiskere cipendar the e andruñi lepeda, ³⁵ e Zmluvakeri Archa the lakero kritos the o družki, ³⁶ o skamind leskere sersamoha the o

sentne mare, ³⁷ o momelaris le žuže somnakas-tar leskere lampenca the sersamoha, the o olejos, ³⁸ o somnakuno oltaris, olejos pro pomakhlipen, o voňavo kadidlos, e lepeda prekal o Stanoskero vudar, ³⁹ o bronzuno oltaris pro labarde obeti leskera bronzuňa roštaha, družkenca the sersamoha, e bronzuňi nadoba le podstavcoha, ⁴⁰ o lepedi prekal e dvora, o slupi lengere podstavcenca, o lepedi prekal e dvorakeri brana, o cilore the šele prekal e dvora the Stanos a savore sersami prekal e služba andro Sentno Stanos, ⁴¹ loke side ruchi prekal e služba andro Sentno Than, the o sentne ruchi prekal o rašaj Aron the leskere čhave andre rašajiko služba.

⁴² O Izraeliti dokerde savori buči ča avke, sar o RAJ prikazinda le Mojžišoske. ⁴³ O Mojžiš predikhelas e buči a dikhla, hoj kerde sa avke, sar o RAJ prikazinda. Palis len požehinda.

40

Ačhaven o Sentno Stanos

¹ O RAJ phenda le Mojžišoske: ² “Ešebno (peršo) džives andro ešebno čhon ačhav o Sentno Stanos, kaj pes zdžana le RAJEHA. ³ Ode thov e Zmluvakeri Archa a figin angle late o pochtan. ⁴ An andre the o skamind a thov upre o sersamos, so ke oda kempel. Avke an the o momelaris a upre thov o lampi. ⁵ O somnakuno kadidloskero oltaris thov anglo pochtan angle Archa a the paš o vudar anglo Stanos figin o pochtan.

⁶ O oltaris pro labarde obeti thov anglo Stanoskero vudar. ⁷ Maškar o Stanos the oltaris

thov e brondzuñi nadoba a čhiv andre o pañi.
⁸ Pašal o Stanos ker e dvora a figin e lepeda paš e brana, sar pes džal andre.

⁹ Palis le olejos pro pomakhlipen, pomakh o Stanos savoreha, so hin andre, a ela sentno.
¹⁰ Pomakh the o oltaris pro labarde obeti savore leskere sersamenca. Sentñar les a ela neksentneder. ¹¹ Pomakh the e nadoba le podstavcoha a sentñar la.

¹² Palis an le Aron the leskere čhaven anglo Stanoskero vudar a thov (omor) len le pañeha.
¹³ Uri le Aron andro sentno ruchos, pomakh les a avke les sentñar, hoj mange te služinel sar rašaj.
¹⁴ An the leskere čhaven a uri pre lende o telune ruchi. ¹⁵ Pomakh len avke, sar pomakhla le Aron, hoj the on mange te služinen sar rašaja. Ada pomakhlipen kerela rašajen lendar the lengere potomkendar pro furt.”

¹⁶ Palis o Mojžiš kerđa sa avke, sar leske prikazinda o RAJ. ¹⁷ O Sentno Stanos ačhade ešebno džives andro ešebno čhon andro dujto berš paloda, sar omukle o Egipt. ¹⁸ Sar o Mojžiš ačhađa o Stanos, thođa o podstavci, upral lende rakinda o rami, zaispidla o družki a o slupi rozthoda andro šoros. ¹⁹ O Stanos zaučharđa le side lepedenca a thođa upre e lepeda, avke sar o RAJ prikazinda le Mojžišoske.

²⁰ Palis ila o barune tabli le deše prikazañjenca a thođa andre Archa, zaispidla pašal o seri o družki a zaučharđa la le kritoha. ²¹ Avke ligenda e Archa andro Stanos a figinda o andruno pochtan, hoj te na dičhol e Archa, avke sar o RAJ prikazinda le Mojžišoske.

²² O skamind thođa anglo pochtan pre severno sera andro Sentno Than ²³ a thođa pre leste o sentne mare anglo RAJ, avke sar o RAJ prikazinda le Mojžišoske.

²⁴ O somnakuno momelaris thođa anglo skamind pre južno sera andro Sentno Than. ²⁵ Pre leste thođa o lampi anglo RAJ, avke sar prikazinda le Mojžišoske.

²⁶ O somnakuno kadidloskero oltaris thođa andro Sentno Than anglo pochtan ²⁷ a labarda upre voňavo kadidlos, avke sar o RAJ prikazinda le Mojžišoske.

²⁸ Palis figinda lepeda paš o vudar andro Sentno Than. ²⁹ O oltaris pro labarde obeti thođa anglo Stanos. Pre leste obetinelas o labarde the chabeneskere obeti, avke sar o RAJ prikazinda le Mojžišoske.

³⁰ Maškar o Stanos the oltaris thođa e bronzuňi nadoba a čida andre paňi. ³¹ O Mojžiš, o Aron the leskere čhave ole paňeha obthovenas (omorenas) o vasta the o pindre. ³² Sar džanas andro Stanos abo ko oltaris, obthovenas pes avke, sar o RAJ prikazinda le Mojžišoske. ³³ Pašal o Stanos the oltaris kerda dvora a figinda e lepeda paš e dvorakeri brana. Avke o Mojžiš dokerda savori buči.

Le RAJESKERI slava

³⁴ Akor e chmara zaučarda o Sentno Stanos a le RAJESKERI slava pherarda o Stanos. ³⁵ Vašoda o Mojžiš našti gela andro Stanos, bo upral leste sas e chmara a le RAJESKERI slava pherarda o Stanos.

³⁶ Furt, kana e chmara odarik pes hazdelas, savore Izraeliti pes mukenas pro drom. ³⁷ Ale te e chmara pes na hazdelas, na mukenas pes pro drom. ³⁸ Dživese le RAJESKERI chmara sas upral o Stanos a rači sas andre chmara jag, vašoda les dikhenas savore Izraeliti pal calo časos, sar phirenas than thanestar pal e pušta.

Le Devleskero Lav Andre Romaňi Čhib 2019
Romani, Carpathian: Le Devleskero Lav Andre
Romaňi Čhib 2019 (New Testament+)

copyright © 2019 The Word for the World International and The Word for the World Slovakia

Language: Romanes

Contributor: Slovak Bible Society

Eastern Slovak Romani New Testament Plus Portions

The Word for the World International

Eastern Slovak Romani belongs to the larger cluster of dialects designated 'Carpathian Romani'. Roma people of Slovakia and the Czech Republic can read and understand the printed text. The audio is also understood by Roma in parts of Poland, Ukraine, and Romania.

Books of the Old Testament are being added as the translation of the Old Testament progresses. Audio of the whole New Testament is available.

The text and audio are accessible on Bible.com; Biblia.sk; Bible.is; Romani.global.bible.

For further information, please contact Project Manager Pierre van Vuuren at pvanvuuren@twftw.org.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-12-29

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

fb4d190f-4308-5aa8-bddb-58d53f07d849